

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กุญชรี คำชาย, ม.ร.ว. "การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของวิทยาลัยเอกชนในการพัฒนาประเทศ." วิทยานิพนธ์คุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- เกษม สุวรรณกุล. "ทิศทางของมหาวิทยาลัยกับระบบราชการ." ศาสตร์อุดมศึกษาเนื่องในวาระครบรอบ 10 ปี ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: PRO PRINT การพิมพ์, 2530.
- เจื้อจันทร จงสถิตอยู่. "การพัฒนาการศึกษาในรอบ 25 ปี (พ.ศ.2502-2527)." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2(ธันวาคม-มกราคม 2524): 4-5.
- ทิตยา สุวรรณชฎ. รายงานการสัมมนาเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- บุญช่วย ศิริเกษ. "ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอาจารย์ในวิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวัดและประเมินผลทางการศึกษา. ภาควิชาพื้นฐานฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.
- เบ็ญญา สุทัศน์ ณ อยุธยา. พ.ร.บ. มศว. ประเด็นที่ควรปรับปรุง." วารสารสภาคณาจารย์ เลียง มศว. 1(เมษายน-มิถุนายน 2525): 33-39.
- บรูม มณีโรจน์. "การบริหารแบบมีส่วนร่วมในมหาวิทยาลัยไทย: มัจจุบันเอื้ออำนวยภาวะจำกัดและปัญหา." วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์. 19 (ตุลาคม 2522): 19-20.
- ประกอบ คูปรัดน์. "รูปแบบการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษา." บริหารการศึกษา. 1(มกราคม-มีนาคม 2523): 19-20.

ประคอง กรรณบุตร. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2525.

ประทุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร: สตรีเนติศึกษา, 2527.

ไพฑูรย์ สีนดารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____. "การบริหารสถาบันอุดมศึกษา." วารสารบริหาร. 1 (กันยายน 2522): 60.

_____. "การบริหารวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา." วารสารครูศาสตร์. 1 (กรกฎาคม 2525): 131-138.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. รายงานการสัมมนา เรื่องการบริหารมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต. ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร: 2525.

_____. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534). กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

_____. รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทและสัมฤทธิ์ผลของสถาบันอุดมศึกษาของไทยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

_____. รายงานการวิจัยเรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.

วิจิตร ศรีสอ้าน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

_____. "ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยในเขตภูมิภาคและมหาวิทยาลัยในเขตนครหลวง." วารสารครูศาสตร์. 3 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2526): 4-10.

_____. "การระดมทุนและการพัฒนากองทุนของสถาบันอุดมศึกษา." วารสารสภาคณาจารย์ เสียง มศว. 3 (ธันวาคม 2528): 17-27.

วิจิตร ลินสิริ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.

ศิริมาถ นุญยสงวน. "การนำเสนอเข้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างพุทธศักราช 2528-2537." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. คู่มือสำหรับผู้ขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530. (อัดสำเนา)

_____. เป้าหมายค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามแผนงาน ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 (2530-2534) มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530. (อัดสำเนา)

_____. หลักสูตรและคู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2530. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530.

_____. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2530. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530.

_____. สถิติทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ปีการศึกษา 2529. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2529.

ศรีนครินทร์วิโรฒ พิษณุโลก, มหาวิทยาลัย. งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ครั้งที่ 10 มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ พิษณุโลก, 2529.

ศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย. รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารวิทยาเขต มศว.มหาสารคาม. ครั้งที่ 15/2527 วันที่ 14 สิงหาคม 2527. (อัดสำเนา)

_____. คู่มือนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2530. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530.

สุภัฏญา ตียะสุวรรณ. "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สมควร อภัยพันธุ์. "ประเด็นสำคัญในการปรับปรุง พ.ร.บ." วารสารสภาคณาจารย์เสียง มศว.
1 (กรกฎาคม-กันยายน 2525): 23-27.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สมหมาย จันทรเรือง. "การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชน." วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สภาฯ กลาง. "สภาคณาจารย์กลางมองอนาคต." วารสารสภาคณาจารย์เสียง มศว.
1 (ตุลาคม-ธันวาคม 2525: มกราคม 2526): 68-78.

อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคการวางแผน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

อนันต์ ศรีโสภาก. รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2522.

สัมภาษณ์

เฉลิมวงศ์ วิจารณ์. รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและอดีตรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา,
สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2530.

ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน. ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สัมภาษณ์,
8 เมษายน 2530.

ติลก บุญเรืองรอด. หัวหน้ากองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2530.

ทรงศักดิ์ ศรีภาพสินธุ์. อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์
2530.

ทองอินทร์ วงศ์โสธร. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2530.

อวิช วิชัยดิษฐ์. ผู้ว่าการประปาส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์
2530.

นิพนธ์ ไทยพานิช. อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สัมภาษณ์, 11 กุมภาพันธ์ 2530.

บราโมช วีรานูวัตติ. คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สัมภาษณ์,
16 กุมภาพันธ์ 2530.

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2530.

พจน์ สะเพียรชัย. เลขาธิการคณะกรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติ. สัมภาษณ์, 13 มีนาคม
2530.

สุทธิชัย เสียงชเยศ. ผู้ช่วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2530.

สุเทพ ทองประดิษฐ์. อดีตผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ มหาสารคาม. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2530.

วิจิตร ลินสิริ. หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษาและอดีตรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2530.

ภาษาอังกฤษ

Baldrige, J.V. Power and Conflict In the University. New York: John
Wiley & Sons, 1971.

Baird, Leonard L. "Jehe Practical Utility of Measure of College
Environment." Review of Educational Research, 44 No. 3
(Summer, 1974): 302-330.

Beltran, Lydia A., "Institutional Goals as Perceived and Preferred
by Selected Constituent Groups in Five State Supported
Universities in Michigan," Dissertation Abstract, 35 (March,
1975.) 5840-A.

Gross, E. And Grambash, P.V., University Goals and Academic Power.
Washington D.C.; American Council on Education, 1968.

- Henry, W. Poling. "Institutional Advancement Administrators and academic Administrators in Higher Education: A comparison of their Perceptions of institutional goals," Dissertation Abstracts International, 44 No. 11(May, 1984) 3302-A.
- Lee, C. and Bowen, M. Managing Multicampus Systems. San Francisco Washington: Jossey-Bass, 1945.
- Milett, John, John D. New Structures of Campus Power. California, Jossey-Bass, 1978.
- Parson, Talcott et al. Theories of Society. New York. Free Press of Glencoe, 1961.
- Perrow, Charles. "The Analysis of Goals in Complete Organization" American Sociological Review, 26 (December, 1961.): 854-866.
- Peterson, Richard E. The Crisis of Purpose: Definition and Use of Institutional Goals. New York: Educational Testing Service, 1970.
- _____. College Goals and the Challenge of Effectiveness. Princeton, New Jersey: Educational Testing Service, 1971.
- _____. Goals for California Higher Education: Summary of a Report. Princeton New Jersey: Educational Testing Service, 1972.
- _____. Goals for California Higher Education: A Surrey of 116 College Communities. Berkley California: Educational Testing Service, 1973.

Richman, B & Farmer, R.N. Leadership, Goals, and Power in higher Education. San Francisco: Jossey-Bass, 1974.

Rosenberg, Jeny M. Dictionary of Business and Management. John Wiley & Sons, 1983.

Ross, G. Murray,. The University: The Anatomy of Academic. Book Press Mc Graw-Hill Book, 1976.

Sikun, In "Comparison of the Percived and Prefersed Goals of Constituencies in Selected Teacher Training Institutions in Thailand." Doctoral dissertation, the Pennsylvania State University, 1978.

Simon, Herbert. On the Concept of Organization Goal Administrative Science Quartesly. Vol. 8, 1964: 1-22.

Webster's third New International Dictionary. Manila: Merriam Co., 1981.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24 สิงหาคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน อาจารย์ที่เคารพทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวทัศนีย์ แก้วจุมพล ข้าราชการสังกัดฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างพุทธศักราช 2531-2540" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและทิศทางของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคต ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะนำมาเสนอเป็นทิศทางและ เป้าหมายของการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไป

ในการนี้ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และขอความกรุณาให้ท่านส่งแบบสอบถามที่ได้ตอบ เรียบร้อยแล้วคืนยังผู้ประสานงานที่นำแบบสอบถามนี้ แก่ท่าน หรือส่งคืนมายังฝ่ายวางแผนและพัฒนา ณ วิทยาเขตของท่าน ภายในวันที่ 30 กันยายน 2530 นี้ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ แก้วจุมพล)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

แบบสอบถาม

การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระหว่างพุทธศักราช 2531-2540

คำชี้แจง

แบบสอบถามเกี่ยวกับ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับนี้แบ่งออกเป็น

2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าประสงค์ (Goals) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในอนาคต

เลขที่แบบสอบถาม

1-3

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง
ของท่าน

ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย

1. ปัจจุบันท่านสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิทยาเขต

1. ประสานมิตร	2. ปทุมวัน
3. พลศึกษา	4. บางเขน
5. บางแสน	6. พิษณุโลก
7. มหาสารคาม	8. สงขลา

2. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ไม่เกิน 5 ปี	2. 6-10 ปี
3. 11-15 ปี	4. 16-20 ปี
5. 21-25 ปี	5. 26 ปีขึ้นไป

3. วุฒิสถที่สุดที่ท่านได้รับ
 1. ปริญญาตรี
 2. ประกาศนียบัตรชั้นสูงหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต
(สูงกว่าปริญญาตรี)
 3. ปริญญาโท หรือเทียบเท่า
 4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เฉพาะทาง
(สูงกว่าปริญญาโท)
 5. ปริญญา เอกหรือเทียบเท่า
4. ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน
 1. อาจารย์
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 3. รองศาสตราจารย์
 4. ศาสตราจารย์
5. ตำแหน่งทางการบริหารของท่านในมหาวิทยาลัย
 1. ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารใด ๆ
 2. กำลังดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งทางการบริหารในระดับ (ตอบได้ไม่เกินกว่า 1 คำตอบ)
 - 2.1 หัวหน้าภาควิชา
 - 2.2 ผู้ช่วยคณบดี, รองคณบดี
 - 2.3 คณบดี, ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก
 - 2.4 ผู้ช่วยรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต
 - 2.5 รองอธิการบดี
 - 2.6 อธิการบดี

ตอนที่ 2 - เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าประสงค์ (Goals) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในอนาคต เนื่องจากในแต่ละวิทยาเขตมีสภาพแวดล้อมทรัพยากรด้านต่าง ๆ ทั้งจุดเด่น และจุดอ่อนต่างกัน ในฐานะที่ท่านมีความคุ้นเคยกับวิทยาเขตที่ท่านสังกัดนี้ ท่านคิดว่า ภายในอีก 10 ปีข้างหน้า วิทยาเขตของท่านควรมีเป้าประสงค์หรืออนาคตในการ ดำเนินการอย่างไร

- ในแต่ละข้อท่านทำเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพียงช่องเดียว

เป้าประสงค์ของวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในอนาคต พ.ศ. 2531 - 2540	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
<p>ก. ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดควรจะเน้นการ ผลิตบัณฑิต ในสาขาวิชาต่อไปนี้มาน้อย เพียงใด</p> <p>1. ศึกษาศาสตร์</p> <p>2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p> <p>3. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ :</p> <p>ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์</p> <p>4. คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์</p> <p>5. วิทยาศาสตร์การแพทย์</p> <p>สาธารณสุขและวิทยาศาสตร์ สุขภาพ</p> <p>6. วิศวกรรมศาสตร์</p> <p>7. สถาปัตยกรรม</p> <p>8. มนุษยศาสตร์</p> <p>9. สังคมศาสตร์</p> <p>10. เศรษฐศาสตร์</p>						

<p>เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในอนาคต พ.ศ. 2531-2540</p>	<p>มาก ที่สุด 5</p>	<p>มาก 4</p>	<p>ปาน กลาง 3</p>	<p>น้อย 2</p>	<p>น้อย ที่สุด 1</p>	<p>สำหรับผู้วิจัย</p>
<p>11. รัฐศาสตร์</p> <p>12. บริหารธุรกิจ การบริหาร การจัดการ การบัญชี การตลาด</p> <p>13. เกษตรกรรม : สัตวแพทย์ ป่าไม้ ประมง</p> <p>ข. วิทยาเขตท่านควรผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</p> <p>14. ปริญญาตรี</p> <p>15. ปริญญาโท</p> <p>16. ปริญญาเอก</p> <p>ค. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับ วิทยาเขตของท่านควรมีลักษณะต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>17. บัณฑิตที่คิดเป็น หมายถึง บัณฑิต ที่มีความสามารถทางทฤษฎี วิเคราะห์ได้</p> <p>18. บัณฑิตที่ทำเป็น หมายถึง บัณฑิต ที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ ใช้ได้</p> <p>19. บัณฑิตที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p>						

เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในปณาคต ปี พ.ศ. 2531-2540	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
<p>20. บัณฑิตที่มีความสามารถในการสื่อความ หมายทั้งด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนได้ดี</p> <p>21. บัณฑิตที่ใฝ่รู้ พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเอง ตลอดเวลา</p> <p>22. บัณฑิตที่รู้รอบ หมายถึง บัณฑิตที่มี ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน และสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่ เชื่อมโยงจากศาสตร์อื่นได้</p> <p>23. บัณฑิตที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>						
<p>ง. ท่านต้องการให้วิทยาเขตของท่านทำงาน วิจัยในลักษณะต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</p> <p>24. งานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่</p> <p>25. งานวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติ จริง เพื่อแก้ปัญหาชุมชนและสังคม</p> <p>26. งานวิจัยที่เป็นกระบวนการของการ เรียนการสอน เพื่อให้ผลิตเกิด การเรียนรู้โดยวิธีวิจัย</p> <p>27. งานวิจัยเพื่อการพัฒนา (Research and Development)</p>						

เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในอนาคต พ.ศ. 2531-2540	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
<p>28. งานวิจัยเพื่อหารายได้ให้กับสถาบัน</p> <p>จ. รูปแบบการดำเนินการด้านการบริหาร วิชาการแก่สังคม สำหรับวิทยาเขตของ ท่าน ควรจะให้บริการให้รูปแบบต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>29. การให้บริการด้านวิจัยและกิจกรรม อื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง อาทิ เช่น การค้นคว้า สืบรวจ วิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ</p> <p>30. การฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย</p> <p>31. โครงการศึกษาต่อเนื่องในรูปของ การศึกษาทางไปรษณีย์ วิทยุ โทรทัศน์</p> <p>32. จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา วารสารของมหาวิทยาลัย</p> <p>33. การจัดสันตนาการ การกีฬา และ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ให้แก่คนภายนอก</p> <p>34. เป็นศูนย์ความรู้ในรูปบริการ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์แก่ชุมชน</p> <p>ฉ. วิทยาเขตของท่านควรเน้นการให้บริการ ชุมชนแก่กลุ่ม เป้าหมายต่อไปนี้มากน้อย เพียงใด</p>						

เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในปนาคต พ.ศ. 2531-2540	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
35. เด็กและเยาวชนทั้งในเมืองและ ชนบท						
36. ประชาชนทั่วไป (วัยผู้ใหญ่ ที่ ไม่มีโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา)						
37. เกษตรกร						
38. ครูและผู้บริหารการศึกษา						
39. หน่วยงานธุรกิจและเอกชน						
40. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และ หน่วยงานราชการอื่น ๆ						
ช. รูปแบบการดำเนินการด้านทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม สำหรับวิทยาเขต ของท่านควรมีลักษณะต่อไปนี้มาก น้อยเพียงใด						
41. สนับสนุนกิจกรรมและเสริม หลักสูตรในลักษณะชมรมทางศิลปะ และวัฒนธรรม						
42. ปรับหลักสูตรให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ศิลปะ และวัฒนธรรม						
43. การจัดให้มีการแสดงออกทาง ศิลปวัฒนธรรม และดนตรี ทั้งระดับ ชาติและท้องถิ่น						
44. ปลุกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์และรักษา วัฒนธรรมของตน						

<p>เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในอนาคต ปี พ.ศ. 2531-2540</p>	<p>มาก ที่สุด 5</p>	<p>มาก 4</p>	<p>ปาน กลาง 3</p>	<p>น้อย 2</p>	<p>น้อย ที่สุด 1</p>	<p>สำหรับผู้วิจัย</p>
<p>ช. โครงสร้างการบริหารโดยสภามหาวิทยาลัย ควรมีลักษณะต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</p> <p>45. แยกเป็นอิสระมีสภามหาวิทยาลัยของ ตนเองปกครอง</p> <p>46. อยู่ในระบบรวมวิทยาเขตภายใต้ สภาเดียวเช่นในปัจจุบัน</p> <p>47. อยู่ในระบบรวมวิทยาเขตภายใต้ สภาเดียว มีองค์การบริหารงานกลาง ที่ไม่ตั้งอยู่วิทยาเขตใด</p> <p>48. แยกเป็นอิสระมีสภามหาวิทยาลัย ปกครอง ยกเว้นวิทยาเขตใน กรุงเทพมหานคร ที่รวมอยู่ภายใต้ สภาเดียวกัน</p> <p>ฅ. ในกรณีที่แต่ละวิทยาเขตต้องอาศัยความ ร่วมมือหรือประสานงานกับหน่วยงานใน ภูมิภาคเดียวกัน ท่านต้องการร่วมมือกับ หน่วยงานเหล่านี้มากน้อยเพียงใด</p> <p>49. วิทยาลัยครู</p> <p>50. วิทยาลัยพลศึกษา</p> <p>51. วิทยาลัยพยาบาล</p> <p>52. วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา</p> <p>53. มหาวิทยาลัยอื่นที่ใกล้เคียง</p>						

เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัด ในอนาคต พ.ศ. 2531-2540	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
<p>ญ. การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรมีลักษณะ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</p>						
<p>55. การได้ผู้บริหารที่มีฝีมือทางการ บริหารโดยไม่ต้องอาศัยระบบการ ลงคะแนนเสียงเป็นหลัก</p>						
<p>56. การได้ผู้บริหารที่ผ่านกระบวนการ เลือกตั้งหรือการยอมรับด้วยคน ภายในจำนวนมาก</p>						
<p>ฉ. ในกลุ่มคนต่อไปนี้ควรมีจำนวนในการเป็น ตัวแทนในสภามหาวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด</p>						
<p>57. ตัวแทนจากฝ่ายบริหาร เช่น รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ สถาบัน/สำนัก</p>						
<p>58. ตัวแทนจากอาจารย์</p>						
<p>59. ตัวแทนจากข้าราชการสาย ข และ สาย ค</p>						
<p>60. ตัวแทนจากนิสิตนักศึกษา</p>						
<p>61. ตัวแทนจากศิษย์เก่า</p>						
<p>62. ตัวแทนจากข้าราชการในหน่วยงาน ระดับสูง เช่น อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ฯลฯ</p>						

เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในอนาคต พ.ศ. 2531-2540	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
<p>63. ตัวแทนจากประชาชนที่ผ่านระบบการ เลือกตั้งมาแล้ว เช่น ส.ส., สจ., นายกเทศมนตรี</p> <p>64. ตัวแทนจากนักธุรกิจ เอกชนทั้งใน ส่วนกลางและภูมิภาค</p> <p>ฎ. ระบบการบริหารบุคคลของวิทยาเขตของ ท่านควรมีลักษณะต่อไปนี้นาน้อยเพียงใด</p> <p>65. ระบบการบริหารบุคคลที่เอื้อต่อการ พัฒนาขวัญและกำลังใจของบุคลากร ให้สามารถทำงานตามความพอใจ และความมุ่งหวังของตน</p> <p>66. การจัดระบบบริหารบุคคลให้เอื้อต่อ การปลดถ่ายบุคลากรที่ไม่มี ประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัยได้</p> <p>67. การจัดให้มีระบบการติดตามประเมิน และรายงานผลการทำงานของอาจารย์ ข้าราชการ และหน่วยงานใน มหาวิทยาลัย</p> <p>68. การจัดระบบค่าตอบแทนบุคลากรให้มี ความยืดหยุ่นตามความสามารถและ ผลงานที่ปรากฏ</p>						

เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวิทยาเขตที่ท่านสังกัดในอนาคต พ.ศ. 2531-2540	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	สำหรับผู้วิจัย
69. การจัดระบบบริหารบุคคลที่เอื้อต่อ การโอนย้ายบุคลากรในระหว่าง มหาวิทยาลัยได้โดยสะดวก						
ฐ. การงบประมาณในวิทยาเขตของท่าน ควร จะพึงแหล่งทรัพยากรต่อไปนี้มากน้อย เพียงใด						
70. การขายบริการด้านวิชาการ						
71. เงินทุนจากต่างประเทศ						
72. ระดมทุนจากศิษย์เก่า						
73. เงินรายได้จากค่าธรรมเนียมของ มหาวิทยาลัย						
74. พึ่งงบประมาณแผ่นดิน เป็นหลัก						
ท. ในบรรดาภารกิจต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ข้างล่างนี้ในอนาคตวิทยาเขตของท่านควร ทุ่มทรัพยากรเพื่อดำเนินการตามภารกิจ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด						
75. การผลิตบัณฑิต						
76. การวิจัย						
77. การบริการวิชาการ						
78. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม						

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. เป้าประสงค์ในด้านการผลิตบัณฑิต ในอนาคต (ระหว่าง พ.ศ.2531-2540)
 1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละวิทยาเขต มีนโยบายขยายการศึกษาระดับปริญญาตรี, โท และปริญญาเอกอย่างไรบ้างในอนาคต และควรจะเน้นที่ระดับวุฒิใด
 2. ในด้านการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัย ควรจะเน้นถึงความต้องการของสังคมในแต่ละท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด
 3. ท่านต้องการให้มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตในลักษณะใด หรือจะเน้นบุคลิกภาพด้านใดเป็นพิเศษ จึงจะเหมาะสมต่อสภาพการทำงานในปัจจุบัน
 4. ในอนาคต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละวิทยาเขต ควรจะผลิตบัณฑิตในสาขาใดบ้าง และในแต่ละวิทยาเขต ควรจะผลิตบัณฑิตแตกต่างกันหรือไม่, อย่างไร
2. เป้าประสงค์ด้านการวิจัย ในอนาคต (ระหว่าง พ.ศ.2531-2540)
 1. ในอนาคต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละวิทยาเขตควรทำวิจัยในลักษณะใด ควรเน้นการวิจัยประยุกต์หรือทางด้านการวิจัยแบบบริสุทธิ์
 2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรให้การสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์อย่างไร
 3. ลักษณะงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ควรมีเป้าประสงค์เพื่อการเรียนการสอนหรือเพื่อสนองความต้องการของสังคม
3. เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ในอนาคต (ระหว่าง พ.ศ.2531-2540)
 1. มหาวิทยาลัยควรดำเนินการด้านนี้ให้รูปแบบใด ในแต่ละวิทยาเขต จึงจะเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต
 2. เป้าหมายของการบริการวิชาการแก่สังคม ควรนำวิชาความรู้ให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายใดบ้าง
 3. มหาวิทยาลัย ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการไว้อย่างไรจึงจะไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น และเปิดโอกาสให้นิสิต เข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร
4. เป้าประสงค์ด้านการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
 1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละวิทยาเขต ควรที่จะมีเป้าประสงค์เกี่ยวกับทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมประการใดบ้าง

2. รูปแบบของการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ควรดำเนินการอย่างไรในแต่ละวิทยาเขต
 3. ควรให้นิสิตได้เข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
5. ส่วนสรุป
1. จากเป้าประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ที่กล่าวมานั้น มีสิ่งใดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลในการกำหนดเป้าประสงค์ในอนาคตของแต่ละวิทยาเขต
 2. จากเป้าประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ที่กล่าวมานั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละวิทยาเขตจะความสำคัญในหน้าที่ใดเป็นหลัก
6. การดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ ในอนาคต (ระหว่าง พ.ศ.2531-2540)
1. มหาวิทยาลัย ควรดำเนินการในการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างไร จึงจะสอดคล้องกับเป้าประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น
 2. การจัดโครงสร้าง สายงานการบริหารควรจะเป็นอย่างไร
 3. องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยควรจะเป็นอย่างไร
 4. การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรจะเป็นอย่างไร
 5. การบริหารงบประมาณ การจัดหางบประมาณของมหาวิทยาลัยแต่ละวิทยาเขตควรจะเป็นอย่างไร

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์ไธธร

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน
ระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

ในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปัจจัยที่มากกระทบอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก การที่มีวิทยาเขตบางแห่ง เช่น พิษณุโลก บางแสน จะแยกออกไปและวิทยาเขต ในกรุงเทพฯ จะยุบรวมเข้ากัน และตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ที่จังหวัดอุบลราชธานี และนครราชสีมา ก็เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งเหล่านี้ ประการที่สองสังคมในอนาคต โดยเฉพาะสังคมที่จะพัฒนา เป็น สังคมกึ่งอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็มีวิทยาเขตที่ตั้งอยู่ทั้งใน เขตที่พัฒนาและส่วน ที่ยังไม่พัฒนา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาค

ในการพิจารณา จะผลิตบัณฑิตสาขาใดนั้น ต้องดูพัฒนาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งพัฒนามา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในที่สุดเป็นมหาวิทยาลัย สอนได้ทุกระดับปริญญาทุกสาขา มีวัตถุประสงค์ ที่เปลี่ยนไปและยังขยายวัตถุประสงค์ในแนวตั้ง คือเปิดสอนจนระดับปริญญาเอก การเปิดสอนถึง ปริญญาเอกก็มีการกิจที่ตามมาคือการวิจัย

การผลิตบัณฑิตในสาขาใด ระดับใด ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของมหาวิทยาลัย ซึ่ง เท่าที่ทำอยู่ในปัจจุบันก็ดีแล้ว ในระดับปริญญา เอกเปิดด้านพัฒนาบริหารศาสตร์ ยิ่งเห็นว่าจะ เป็น ด้านนี้และเห็นว่าถูกต้องที่เปิดปริญญาเอก เฉพาะที่ประสานมิตร

สาขาอื่น ๆ ที่มีความพร้อมที่ทำได้ในระดับบัณฑิตศึกษา ควรขยายสาขาในด้านศึกษาศาสตร์ ในอนาคต การผลิตบัณฑิตจะเน้นสนองความต้องการของสังคมในแต่ละท้องถิ่น ปัจจุบันมีคณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลและเทคโนโลยี ถ้าจะเปิดสอนสาขาวิชาเพิ่มขึ้นในอนาคตน่าจะเป็นสาขาวิชาแบบผสมผสาน หรือสหสาขาวิชา เช่น คณะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ควรเป็นวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น เทคโนโลยีการเกษตร มองง่าย ๆ น่าจะเป็นลักษณะผสมผสานเพื่อให้เกิดประโยชน์ และต้องดูแล แรงงานด้วย และขยายสาขาในระดับปริญญาโทซึ่งน่าจะทำ และอีกประเด็นที่สำคัญคือจะต้องดูความ

พร้อมของมหาวิทยาลัย จะก้าวไปไกลจากพัฒนาการ เดิมเพียงใด เป็นจุดสำคัญ .พัฒนาการ เดิมเรา เป็นครูก็ควรผลิตครู แต่เน้นที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ นอกจากนี้ควรผลิตบัณฑิตจากพื้นฐาน เดิมที่มีอยู่ คือ พื้นฐานที่เป็นสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ ซึ่งจะขยายวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้ อีก เช่น คณะเทคโนโลยีจากพื้นฐาน เดิมทางวิทยาศาสตร์

ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ้ามองมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็มีลักษณะ เคนอยู่ในตัว ติดกับชื่อเสียงของบุคคลที่มีต่อสถาบัน เช่น ธรรมศาสตร์ ลักษณะบัณฑิตจะเป็นพวกเก่งทำ ประยุกต์แก้ปัญหาสนใจทางการเมือง จุฬาฯ ก็มีความเก่งทางวิชาการ เป็นต้น แต่เห็นว่าบัณฑิตในอนาคตโดยทั่ว ๆ ไป ควรจะมีลักษณะเหมือน ๆ กัน คือ เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจในสังคม ตระหนักถึงปัญหาของสังคมมากกว่า ที่สำคัญมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ น่าจะมีเอกลักษณ์ของบัณฑิตที่มีความรู้ความ เข้าใจในท้องถิ่นของตน สามารถที่จะพัฒนาท้องถิ่นได้ ปัญหาของมหาวิทยาลัยในขณะนี้คือเรามีบัณฑิตที่มีคุณภาพเพียงใด จากสถิติการสอบเข้า ผู้เรียนเก่ง จะเลือกสอบเข้าจุฬาฯ ธรรมศาสตร์ เด็กเกรดต่ำ ๆ จะเลือก มศว. บัณฑิตก็คือเมื่อรับผู้เรียนระดับ ต่ำเข้ามา ทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้บัณฑิต ที่มีคุณภาพและเก่ง เทียบกับที่อื่นได้ ฉะนั้นลักษณะของบัณฑิต ไม่ใช่ผลมาจากระบบของมหาวิทยาลัย เท่ากับที่ติดตามตั้งแต่แรกเข้า แต่ มศว. มีข้อที่ได้เปรียบ คือ อาจารย์มีความใกล้ชิดกับนิสิตตามวิทยาเขตต่าง ๆ ทำอย่างไรเราจะให้เขามีความรู้ มีทัศนคติ ที่ดีสอนให้ทำได้ เพื่อให้จบออกมา เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ในอนาคตจะวิจัยด้านใดนั้น ต้องกลับไปดูแผนพัฒนาการศึกษา เพราะแผนการวิจัยเป็น แผนที่วางได้ยากกว่าแผนอื่น ๆ ด้วยการวิจัยเป็นความสนใจของบุคคลมากกว่า ต้องกลับมาดูพื้นฐาน ของครูอาจารย์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจทำเกี่ยวข้องกับศึกษาศาสตร์ เพราะมีความ พร้อมทางด้านนี้อยู่ การเปิดระดับปริญญาเอกทางพัฒนาศึกษา การวิจัยของ มหาวิทยาลัยต้องเก่งใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประเมินผลซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ต้องทำ ถ้ามหาวิทยาลัยจะเป็นผู้นำ ด้านนี้ต้องส่งเสริมการวิจัย ให้ลุ่มลึกพิจารณาว่ามหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโท - เอก ด้านใดก็น่าจะทำวิจัยไปในทางนั้น เช่น วิทยาเขตพิษณุโลก เปิดสอนในระดับปริญญาโททางการศึกษา ก็น่าจะทำวิจัยทางการบริหารการศึกษาโดยนิสิตปริญญาโทออกเก็บข้อมูล ช่วยงานวิจัย โดยมีอาจารย์ เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ

สรุปว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควร เน้นการวิจัยทางศึกษาศาสตร์และการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท - เอก

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

เป้าประสงค์ของการบริหารทำได้หลายรูปแบบ โดยเฉพาะการออกไปช่วยสังคมโดยรอบ ๆ มหาวิทยาลัย ควรได้เปรียบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ที่การมีวิทยาเขตกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ก็ย่อมอยู่ใกล้กับแหล่งสรรหาทรัพยากรหรือแหล่งชุมชน เอื้อต่อการออกไปบริการชุมชน น่าจะจัดโปรแกรมให้มากกว่านี้ อาจเป็นหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรที่จะไปช่วยสังคม บทบาท มศว. จะก้าวออกไปต้องศึกษาเรื่องนี้ และมีโปรแกรมการฝึกอบรมให้แก่คนทุกระดับในชุมชน เช่น หลักสูตรฝึกอบรมการเกษตร การอบรมด้านการสหกรณ์การเกษตร โดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้น

ในต่างประเทศเห็นว่าการให้บริการชุมชนของมหาวิทยาลัยนั้น เป็นสิ่งสำคัญโดยมีบางมหาวิทยาลัยประกาศว่า Boundary of campus ก็คือ Boundary of state สมมติว่าหาก วิทยาเขตมหาสารคาม... ประกาศว่าส่วนที่เป็นภาคอีสานอาจ เป็นรอบจังหวัดมหาสารคาม เช่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้มหาวิทยาลัย ก็ควรจะมีโปรแกรม ที่ก้าวหน้าที่จะเข้าไปดำเนินการในเรื่องนั้น ทั้งในด้านการฝึกอบรมและให้คำปรึกษา อาจจะตั้ง องค์การขึ้นมา เช่น ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง ศูนย์ฝึกอบรมขึ้น มีสถานที่ฝึกอบรมที่จะให้บริการระยะ สั้นไม่จำเป็นจะต้องได้รับปริญญาเสมอไป

เป้าประสงค์ด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีผลงานด้านนี้ดี มีชื่อเสียงพอสมควร มีสถาบันวิจัย ศิลปวัฒนธรรมอีสาน มีสถาบันศิลปวัฒนธรรมที่สงขลา ซึ่ง ผลงานงานด้านนี้ของ มศว. ได้แสดงให้เห็น ปรากฏอยู่เสมอ อาจจะมาจากข้อที่ว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตกระจายอยู่ ทั่วถึง และใกล้ชิดท้องถิ่น

สรุป

ทิศทางของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็น่าจะมีความหลากหลายทางวิชาการมากยิ่งขึ้น เมื่อยกฐานะ เป็นมหาวิทยาลัยแล้วจึงควรมีเป้าประสงค์ เพิ่มขึ้นและมีความหลากหลายของ วิชาการมากยิ่งขึ้น ไม่ผลิตบัณฑิตเพียงศึกษาศาสตร์เท่านั้น

สาขาวิชาที่น่าสนใจ เช่น พยาบาลศาสตร์ เกษศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การบริหารธุรกิจ เป็นต้น สำหรับการบริหารธุรกิจ มศว. น่าจะผลิตบัณฑิตด้านนี้เช่นกัน เพราะจะทำให้มหาวิทยาลัยมีความหลากหลายยิ่งขึ้นและมหาวิทยาลัยมีพื้นฐานในการรองรับการศึกษาด้านนี้ สำหรับทิศทางการวิจัยก็น่าจะทำความคุ้นเคย การทำให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางวิชาการจะต้องเลือกทำในด้านที่ถนัด เช่น ถ้ามีความพร้อมทางการศึกษาก็เน้นการวิจัย การเรียนการสอน จนถึงระดับปริญญาเอกให้ Excellent ทางนั้นเลย

สำหรับการยุบรวมวิทยาเขตในส่วนกลางก็จะช่วยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการแยกมหาวิทยาลัย ก็ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร

การออกจากระบบราชการนั้น เห็นว่าการอยู่ในระบบราชการก็ยังมีประโยชน์ ระบบราชการก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการบริหารมากนัก ที่สำคัญขอให้มหาวิทยาลัยมีงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานและหาเงินทุนถาวร (Endowment) เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ดร.พนั สระเพียรชัย

เลขาธิการคณะกรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติ

วันที่ 13 มีนาคม 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่าง

ปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต, การวิจัย, การบริการและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การจะมองในอนาคต 10 ปีข้างหน้าของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต้องมองพื้นฐานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เนื่องจากพัฒนามาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ฉะนั้นทรัพยากรเดิม เช่น บุคลากรก็ยังมีวุฒิทางการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้จะมีคณะต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังเน้นหนักไปทางด้านศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ถึงแม้จะมีคณะวิทยาศาสตร์เกิดขึ้นหรือทางวิทยา ศาสตร์สุขภาพ เกิดขึ้นแต่ก็ยังไม่เด่นนัก ถ้าเทียบกับแห่งอื่น เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล การที่จะกำหนดทิศทางของมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ เปิดสอนทุกสาขาวิชานั้นจะต้องพยายามอย่างมาก สิ่งที่จะต้องทำประการแรกก็คือ การพัฒนาคณาจารย์ซึ่งต้องใช้เวลาอย่างมาก ถ้าจะส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น แพทย์นั้นก็ต้องอาศัยคณะวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน ซึ่งก็คงจะไปเพิ่มภาระให้คณะวิทยาศาสตร์มากขึ้นในการสอนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อไปต่อยอดวิชาชีพอื่น ๆ ดังนั้น การที่จะพัฒนาอาจารย์ทางวิทยาศาสตร์ควรพัฒนาให้มากขึ้นใน 10 ปีข้างหน้าทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นั้นจะต้องผลิตต่อไปแต่ต้องลดจำนวนลงเพิ่มคุณภาพให้สูงขึ้น

ควรส่งเสริมทางด้านการวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้มากขึ้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นอยู่แล้ว เห็นว่าการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้นจะทำให้ดีขึ้น โดยเฉพาะในวิทยาเขตสงขลาและมหาสารคาม ซึ่งก็มีสถาบันในการวิจัยและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอยู่แล้ว มีความสามารถในการพัฒนาการแสดงศิลปวัฒนธรรมได้ดี เพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตที่กระจายตามท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่น อยากรู้ให้วิทยาเขตต่าง ๆ เน้นทางศิลปวัฒนธรรมให้มากขึ้น ถ้าพิจารณาตามสถานที่ตั้งของวิทยาเขต วิทยาเขตภูมิภาค มีโอกาสที่จะสัมผัสกับประชาชนยากจนในท้องถิ่นชนบทได้มาก ฉะนั้นการบริการชุมชนควรเน้นที่คนยากคนจน และทำให้คนยิ่งขึ้น มีบทบาทมากขึ้น หลักสูตรที่สอน ในคณะสังคมศาสตร์ ด้านภูมิศาสตร์

รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ให้เน้นทางท้องถิ่นของภาคอีสาน ความไม่รู้หนังสือซึ่งเป็นปัญหาในภาคอีสานก็เป็นเรื่องทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ หลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัยของอาจารย์ ก็น่าจะโยงปัญหาเหล่านี้ให้นิสิตได้ศึกษาและใกล้ชิดสิ่งเหล่านี้มากยิ่งขึ้น ไม่ใช่เรียนในตำราจบออกไปก็ไม่มีความรู้เกี่ยวข้องกับสังคม ไม่ใช่เฉพาะวิทยาเขตมหาสารคามแห่งเดียว วิทยาเขตอื่น ๆ ทั้งทางใต้ ทางเหนือ ก็น่าจะทำเช่นเดียวกัน ฉะนั้นในแง่การบริการสังคมนั้นอยากให้ครูอาจารย์ของ มศว. ทำการวิจัยโดยหยิบยกปัญหาในท้องถิ่น ที่วิทยาเขตตั้งอยู่มาเป็นหัวข้อวิจัยเสร็จแล้วก็นำผลวิจัยไปเสนอแนวทางพัฒนาสร้างมาตรการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประโยชน์ ในการวิจัยจะต้องเน้นการวิจัยและพัฒนาให้มากขึ้น เพื่อให้บริการวิชาการให้ถึงมือประชาชนจริง ๆ เช่นทางด้านศึกษาศาสตร์ เราทราบว่าในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ เมื่อเทียบกับทั้งประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ น่าจะหาวิธีว่า ทำอย่างไรจะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น น่าจะมีการออกไปทดลองสอน ทำวิจัยออกไปเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ถ้าทำเช่นนี้แสดงว่าเรานำความสามารถของเราออกไปบริการชุมชนโดยแท้จริง และสำหรับอนาคตการวิจัยก็ควรจะวิจัยและพัฒนาแล้วนำมาพัฒนาและวิจัยเสริมไปด้วยแบบ R.D. แล้ว D แล้ว R ด้วย ลงไปพัฒนาแล้วเก็บข้อมูลมาวิจัย เป็นการวิจัยเสริมในเชิงคุณภาพ

ด้านการผลิตบัณฑิต คงจะต้องชะลอทางศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เพราะปัญหาการว่างงานในปัจจุบันคงส่งผลกระทบไปอีกนาน ควรรับนิสิตในระดับปริญญาตรีให้น้อยลง อาจจะเพิ่มได้ในระดับปริญญาโท-เอก เพิ่มการผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาให้มากขึ้นโดยเฉพาะ พวก Electronic, Microprocessor บีโตร์เคมีการพลังงาน คณะวิทยาศาสตร์ ควรให้การสนับสนุนและหันมาเน้นทางด้านนี้ สำหรับในวิทยาเขตที่ยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ก็ควรหันมาเน้นเทคโนโลยีพัฒนาท้องถิ่น เช่น เทคโนโลยีการอาหาร เทคโนโลยีการเกษตร เช่นที่วิทยาเขตมหาสารคาม เป็นต้น

สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตนั้นอยากเห็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม คือ ต้องทั้งเรียนเก่ง และสามารถประยุกต์ความรู้ให้สามารถทำงานได้ โดยเฉพาะอยากได้บัณฑิตที่ตระหนักในสังคม และตามมาแก้ปัญหาของสังคมบัณฑิตต้องรู้ที่จะศึกษาหาความรู้ในปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และสามารถแก้ปัญหาในสังคมได้ดี มีความรอบรู้ และสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาให้ได้

สรุป

การยุบรวมและการแยกเป็นอิสระของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นั้น เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่จะดำเนินการเรื่องนี้ ใน 10 ปีข้างหน้าคงมีหลายวิทยาเขตที่เป็นมหาวิทยาลัยอิสระ เช่น วิทยาเขตบางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความสามารถเพิ่มขึ้น มีประสบการณ์มากขึ้น มีการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโทแทบทุกวิทยาเขต แนวโน้มการขอแยกตัวเป็นอิสระของวิทยาเขตต่าง ๆ เป็นไปได้สูง นโยบายของทบวงฯ ก็อยากจะส่งเสริมให้มีมหาวิทยาลัยที่น้อยวิทยาเขตมากที่สุด

ด้านการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 10 ปีข้างหน้า ทางด้านเทคโนโลยี ความเป็นไปได้มีน้อยมาก มหาวิทยาลัยยังไม่มีพื้นฐานทางด้านนี้เพียงพอ มหาวิทยาลัยควรสอนนิสิตปริญญาตรีทางพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ให้มีคุณภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันก็พัฒนาคณาจารย์ควบคู่กันไปให้ได้มาตรฐาน ควรทุ่มเทงบประมาณทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์มากขึ้น ทำให้มีประสิทธิภาพแล้วจึงค่อย เปิดสอนปริญญาโทและเอก

ส่วนสาขาอื่น ๆ เช่น ทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ด้านเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเด่น เฉพาะด้านศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ถ้าจะจัดค่าน้ำหนักในสาขาวิชาเหล่านี้ งบประมาณก็น่าจะลงไปในส่วนที่ยังอ่อนอยู่ เช่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ บางสาขาที่กล่าวมาข้างต้น โดยจัดสรรงบประมาณที่เคยให้ทางศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์มาเป็นด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีทางด้านศึกษาศาสตร์แทบอยากให้เกิดผลผลิต หากจะรับมาเรียนต่อระดับปริญญาโทก็อาจจะรับจากวิทยาลัยครูหรือสถาบันอื่น ก็น่าจะได้

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ดร.ธวัช วิชัยศิษฐ์

ผู้ว่าการประปาภูมิภาคแห่งประเทศไทย

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

การที่จะผลิตบัณฑิตสาขาใดนั้น ต้องมีข้อมูลว่าความต้องการของสังคมในอนาคตจะเป็นอย่างไร ซึ่งเชื่อว่าในอนาคต สังคมจะอาศัยระบบข้อมูลค่อนข้างมาก จึงควรพิจารณาศึกษา 3 ประเด็นคือ

ประเด็นแรก มหาวิทยาลัยตั้งขึ้นมาเพราะความต้องการของสังคมในระยะนั้น จะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะเริ่มต้นเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองสังคมในแง่การขาดแคลนครู-อาจารย์ และความต้องการให้อาจารย์มีคุณภาพสูงขึ้น เมื่อถึงระยะปัจจุบันแนวโน้มที่เห็นได้ชัดคือ สังคมไทย เป็นสังคมส่วนใหญ่ที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีระดับสูง เพิ่มขึ้น เพราะลักษณะปัญหาความซับซ้อนของสังคมมีมากขึ้น ทำให้ระบบข้อมูลที่ถูกต้องของสังคมมากขึ้น

ประเด็นที่สอง ไม่ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปเร็วเพียงใดก็ตาม สังคมจะต้องมีกระแจกเงาซึ่งมีได้หลายรูปแบบตั้งแต่สื่อสารมวลชน การสื่อข้อความบทบาทของมหาวิทยาลัยในอนาคต ก็น่าจะเป็นกระแจกเงากับสังคม เช่นกัน ในประเด็นที่ว่า ให้ความรู้สภาพสังคมที่เราอยู่เป็นอย่างไร เพื่อจะได้กำหนดการแก้ไข ความเป็นอยู่หรือสภาพสังคมนั้น ๆ การเรียนการสอนในระยะต่อไป จำเป็นที่บังคับให้เราเรียนและสอน ในแง่ที่เกี่ยวกับบ้านเมืองของเราและสภาพของเรา ซึ่งอันนี้ก็สอดคล้องกับประการแรก

ประเด็นที่สาม ในด้านการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ ในเมืองไทยค่อนข้างเป็นมหาวิทยาลัยที่นำแบบของสังคมตะวันตกมากำหนดกรอบ ดังนั้นการเรียนการสอนจึงค่อนข้างจะเป็นไปในรูปแบบเดียวกันตามที่เกิดในตะวันตก ในอนาคตยิ่ง เทคโนโลยีสูงมากเท่าใดสังคมยิ่งซับซ้อนเพิ่มขึ้นเท่านั้น จึงเป็นตัวกำหนดว่าควรเรียนรู้สังคมของประเทศมากขึ้น

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

มหาวิทยาลัยมีการวิจัยน้อยแต่ไม่ได้หมายถึงว่าคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยไม่ทำวิจัย เพราะการวิจัยนั้นสิ่งสำคัญคือเงินทุนและเวลาการ พุดถึงการวิจัยในมหาวิทยาลัยนั้นถ้าพิจารณา ในลักษณะการพึ่งพาอย่างเดียวยังไม่ได้ เพราะมหาวิทยาลัยในเมืองไทยมีกรอบต่าง ๆ ดังนั้น การจัดสรร เงินทุนวิจัยให้กับมหาวิทยาลัย การพัฒนาการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยควรมากำหนดใน ด้านองค์ประกอบที่เหมาะสมของสาขาวิชาว่าควรจะเป็นสาขาไหนที่เราจะทำวิจัยและคงทำให้ ได้คำตอบมีข้อพิจารณาว่า การวิจัยในมหาวิทยาลัยเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา หรือ เป็นการวิจัย เพื่อสร้างความรู้ให้มีเพิ่มขึ้น ปัญหาส่วนใหญ่ที่ทำให้ต้องพิจารณากันมากก็คือจุดนี้

มหาวิทยาลัยควรทำวิจัยทั้งสร้างความรู้ใหม่ และวิจัยเพื่อพัฒนาควบคู่กันทั้ง 2 ประการ ถ้ามองในสาระให้ลึกซึ้งลงไปว่าการ เรียนการสอนถ้าจัดเพื่อแก้ปัญหาของสังคม เสริมสร้างสมรรถนะ ของบ้านเมืองโดยแท้จริงแล้ว ไม่ว่าจะการวิจัยจะเป็นอย่างไร ในมหาวิทยาลัยก็จะได้คำตอบเดียวกัน ทั้งหมดคือการวิจัย เพื่อแก้ปัญหา

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เห็นว่าเป้าหมายทั้ง 2 ประการนี้เป็นเรื่องเดียวกัน เป้าหมายในการบริการวิชาการ ควรมุ่งที่ชนชั้นสูง ควรเป็นมหาวิทยาลัยเป็นของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง การที่มีผู้คิดว่ามหาวิทยาลัยเป็นหอคอยงาช้าง เพราะบ่อเกิดของปัญหาอยู่ที่นั่นนั้น ไม่ค่อยถูกต้องนัก ด้วยมหาวิทยาลัยเกิดได้จากภาชีอาการ จะในรูปแบบใดก็ตาม มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการ บริการชุมชน

สรุป

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยปิด มีรูปแบบการบริหารที่ใหญ่ที่สุด มี วิทยาเขตมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีประเด็นในการพิจารณาอยู่ 4 ประการคือ

1. ลักษณะพัฒนาการเดิม จะเห็นได้ว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่มีพัฒนาการมาจากวิทยาลัย วิชาการศึกษา ที่เกิดจากการลงทุนของรัฐ ซึ่งรายจ่ายเกือบทั้งหมดรัฐต้องให้การสนับสนุนจะตั้งขึ้น ก็คือมีความจำเป็น เพียงใดที่จะต้องมีการ เรียนการสอน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในตะวันตกควรมี ลักษณะเฉพาะตัวในการ เรียนการสอนของประเทศหรือไม่ที่จะทำให้ เข้าใจสังคมของประเทศมากขึ้น

การที่จะนำมหาวิทยาลัยให้เป็นไปได้โดยถูกต้องยิ่งขึ้นนั้น ควรเป็นมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะเฉพาะ และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยเอง

สิ่งที่จะเน้นของมหาวิทยาลัยโดยทั่ว ๆ ไป ก็คือสิ่งที่จะเร่งผลผลิตภายในประเทศ หรือ เร่งสร้างเสริมในความสามารถในการสร้างระบบขึ้น ถ้าจะตอบให้ชัดก็คือสังคมเราเป็นสังคมเกษตรกรรม ถึงแม้เราจะใช้เทคโนโลยีสูง ๆ มาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นก็ตาม ก็ต้องบอกว่าสังคมพื้นฐานของบ้านเรานั้น เป็นสังคมเกษตรกรรม ความก้าวหน้าของสังคมจะไปได้ดีต้องอยู่ในรูปแบบกิ่งอุตสาหกรรมมากกว่าที่จะเป็นอุตสาหกรรมหนัก ดังนั้น เราควรเน้นไปที่การเกษตรและอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากผลผลิตทางการเกษตร

คุณสมบัติของบัณฑิตในอนาคต ควรมีลักษณะที่เข้าใจพื้นฐานของสังคมจริง ๆ ไม่ว่าจะมุ่งเน้นในด้านไหน ถ้ามุ่งเน้นทางเศรษฐกิจก็ต้องเข้าใจว่าระบบเศรษฐกิจของชาติเป็นแบบเกษตรกรรม ถ้าจะมุ่งเน้นทางด้านสังคม ต้องเป็นสังคมที่เข้าใจในพื้นฐานความเป็นไทยจริง ๆ

ถ้าจะมุ่งเน้นในระบบบริหารหรือระบบการเมืองก็ตาม ก็คงไปมุ่งเน้นว่าตัวแบบที่ไปกำหนดจากสังคมตะวันตกนั้นก็ถึงจุดแล้ว โดยแท้ที่จริงเราควรเวียนหนีรูปแบบเดิมไม่พ้น เพราะสังคมทุกสังคมไม่ว่าสังคมตะวันตกหรือตะวันออกก็ตาม ถูกกำหนดโดยกรอบของความเป็นพลวัตรของตัวระบบสังคมนั้นไม่ว่าจะมีเทคโนโลยีเข้ามาใหม่ เพียงใดก็ตาม ทั้งนี้เรามีคำตอบอีกประการว่า สำหรับพื้นฐานของสังคมไทยนั้นขึ้นกับระบบการประสานผลประโยชน์ การประนีประนอม การสร้างความเข้าใจของกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นชาวไร่ชาวนา ชนชั้นกลาง ผู้มีรายได้สูงก็ตาม หากลักษณะเช่นนี้จะเอาทฤษฎีของตะวันตกมาจับก็จะเป็นในลักษณะเผชิญหน้า การต่อสู้การแข่งขัน สังคมไทยถ้าจะให้มีความสมบูรณ์สูงก็คือการประนีประนอม การประสานประโยชน์ สิ่งที่จะเน้นเป็นพิเศษในด้านการเรียนการสอน ในอนาคตก็คือ การแสวงหาวิธีเพื่อจะทราบถึงขีดความสามารถในการพัฒนาตนเองของท้องถิ่นและเมื่อเข้าใจสิ่งนี้แล้วถึงจะนำมาเกี่ยวข้องกับลักษณะผลผลิตพื้นฐาน เพื่อจะพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไป

2. พิจารณาจากจำนวนนิสิต จะเห็นได้ว่าในมหาวิทยาลัยปิดโดยทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีนิสิตนักศึกษามากที่สุดและน่าสนใจ ลักษณะความเป็นอยู่ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาจากบุคคลทุกประเภท แต่ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวของเกษตรกร ไม่ใช่มีเฉพาะชนชั้นกลางถึงชนชั้นสูง เช่น มหาวิทยาลัยโดยทั่วไป จึงนับได้ว่าเป็นกลุ่มตัวแทนของคนส่วนใหญ่ของประเทศ ถือว่าเป็นลักษณะพิเศษที่ไม่มีในมหาวิทยาลัยอื่น

3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตกระจายอยู่ภูมิภาคไม่ได้เน้นที่จุดใดจุดหนึ่ง

4. เมื่อนำพื้นฐานทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาเทียบกับครูพื้นฐานเหล่านี้ไม่ได้ด้อยไป ข้ามมหาวิทยาลัยอื่น และเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่เปิดสอนในระดับปริญญาเอก

โดยสรุปแล้วศักยภาพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ้าพิจารณาจาก 4 ประการที่กล่าวมาแล้วนั้นสูงมาก การบริหารทรัพยากรของผู้บริหาร และการมองการณ์ไกลของผู้บริหารเพื่อให้ มศว. มีแนวทางแสวงหาคำตอบของตนเองก็มีศักยภาพที่สูง สามารถนำการเรียนการสอนให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่นวิทยาเขตต่าง ๆ ได้ เช่น ที่สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสานที่วิทยาเขตมหาสารคามกิติ หรือที่สงขลา กิติ มีผลงานออกมาไม่แพ้มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

ในการแยกตัวและการยุบรวมวิทยาเขตนั้น มองในด้านการบริหารก็ทำให้คล่องตัวและควรที่จะยกระดับของวิทยาเขตอื่นเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อตอบสนองต่อความก้าวหน้าของคนในการทำงานและสนองตอบสภาพ ของสถาบัน การยุบรวมหรือการแยกเป็นมหาวิทยาลัยนั้น ไม่สำคัญเท่ากับการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรจะรู้ตนเองว่าคน เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ดร.ดิลล บุญเรืองรอด

หัวหน้ากองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรเร่งการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทและควรชะลอการผลิตบัณฑิตปริญญาตรี สัดส่วนที่จะเน้นอย่างไรนั้นคิดว่ามีอยู่ในแผนการศึกษาของมหาวิทยาลัยแล้ว การเปิดรับในระดับปริญญาโท-เอก ควรทำในลักษณะของการพัฒนาบุคลากรมากกว่าการผลิตบัณฑิต หมายถึงรับผู้ที่มีงานทำแล้วมาพัฒนา ขณะที่คนว่างงานมาก ถ้าเปิดปริญญาโท-เอก ให้ผู้ที่ยังไม่มีงานทำก็จะเกิดปัญหาการว่างงานในระดับนี้

ในการผลิตบัณฑิตสาขาใดนั้น ควรพิจารณาว่าแต่ละวิทยาเขตรับผิดชอบในเขตพื้นที่อะไร แบ่งให้ชัดและศึกษาลงไปให้ชัดเจนนอน ซึ่งร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น ไม่ควรทำกิจกรรมอุดมศึกษาในท้องถิ่นแบบอิสระ ขณะนี้มีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่ได้มีหน้าที่เพียงผลิตครูอย่างเดียว ควรศึกษาให้กว้างถึงความต้องการทั้งในด้านการศึกษา สำรองดูว่าหน่วยงานทั้งในการศึกษาและนอการศึกษา ต้องการพัฒนาด้านใด ยกตัวอย่าง เช่น วิทยาลัยครู ในขณะนี้ต้องการพัฒนาสาขาวิชาอื่นนอกจากครู เช่น ทางวิทยาการจัดการ ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือต้องการผู้สอนที่มีวุฒิทางปริญญาโท-เอกอย่างมาก มหาวิทยาลัยจึงควรสนองด้านนี้

ความซ้ำซ้อนในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูในระดับปริญญาตรีมีโอกาสได้สูง ส่วนปริญญาโท-เอก เป็นนโยบายของทบวงและคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ตกลงจะให้มหาวิทยาลัยเน้นผลิตบัณฑิตในระดับสูงทางศึกษาศาสตร์

การผลิตบัณฑิตในวิทยาลัยครู จะมีวุฒิวิทยาศาสตรบัณฑิต และศิลปศาสตรบัณฑิต ซึ่งพยายามไม่ให้ตรงกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยครูพยายามพัฒนาบุคลากร โดยให้อาจารย์ศึกษาสาขาที่ต้องการ โดยติดต่อกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ 2-3 แห่ง การพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทราบว่ามีข้อจำกัดทางงบประมาณและอื่น ๆ แต่ยังไม่ไปศึกษาทางด้าน

ศึกษาศาสตร์กันมาก แม้จะได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งประเด็นที่วิทยาลัยครูมีความคล่องตัวกว่าในแง่ที่มีถึง 36 แห่ง สามารถถ่ายโอนอาจารย์ในสาขาที่ขาดหรือต้องการในแต่ละแห่งได้

การผลิตบัณฑิตให้สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานนั้น เป็นปัญหาทั่วไป จุดที่เราต้องพิจารณาคือ เราต้องเน้นในการฝึกบัณฑิตที่มีความยืดหยุ่นในตัวเองสูง คุณสมบัติของบัณฑิตควรพิจารณาคือ

ประการแรก บัณฑิตควรมีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาอบรมในระยะสั้น เพื่อให้พร้อมที่จะเข้าไปทำงานในสาขาต่าง ๆ ได้

ประการที่สอง มองอนาคตในแง่ที่ว่าผลิตคนให้เข้าทำงาน ที่มีอยู่แล้วนั้นไม่ได้ ต้องผลิตคนให้ไปสร้างงาน ควรเอาค่านิยมการประกอบอาชีพอิสระเข้าไปในระบบการศึกษาด้วย ผู้ที่จบไปควรพร้อมที่จะออกไปเป็นผู้ดำเนินการ

สถาบันการศึกษาควรทำในแง่ Productive Education ควรพัฒนาให้ครบวงจร เช่น วิทยาเขตมหาสารคาม ควรให้การศึกษาด้านเกษตร ซึ่งอาจไปติดต่อเสนอเป็นโครงการขอความช่วยเหลือด้านทุนเพื่อการศึกษาและให้การฝึกปฏิบัติงานมีการปฏิรูปที่ดิน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมด้านการขายผลิตผลทางการเกษตร นิสิตส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่นอยู่แล้ว จะเห็นความสำคัญของการเรียนอย่างจริงจัง เพราะเห็นผล การเรียนการสอนควรเปลี่ยนจากเน้นทางด้านทฤษฎีไปเน้นทางปฏิบัติ

การมองสังคมไทยน่าจะมองทั้งระบบ โอกาสที่เราจะพัฒนาจากสังคมการเกษตรไปสู่สังคมอุตสาหกรรมในอนาคตผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือเทคโนโลยีอาจจะว่างงานได้เพราะมีเครื่องจักรกลเข้ามา การผลิตคนให้เข้าทำงานต้องศึกษาให้ดี ถ้าเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมโดยซื้อเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อประหยัดคนจะทำให้เกิดอันตรายต่อระบบการผลิตของประเทศได้ และอาจกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป

เป้าประสงค์ทางการวิจัย

การวิจัยควรวิจัยประยุกต์และบริสุทธิ์ควบคู่กันไปในลักษณะ Research and Development งบประมาณของมหาวิทยาลัยมีน้อย การจะทำวิจัยพื้นฐานแล้วเอาไปให้คนอื่นใช้

นั้น จะทำให้เกิดการสูญเปล่า หากเราทำ Research and Development จะทำให้สามารถ
ได้ประโยชน์มากกว่า แต่ต้องมองผลตอบแทนระยะยาว และควรทำให้เด่นเรื่องเดียวหากทำ
ลึก

การที่จะวิจัยสาขาใดนั้นควรดูหลาย ๆ ทาง ขึ้นกับการวิจัยนั้นจะไปพัฒนาอะไร ใน
ส่วนนั้นยังขาดอะไร ส่วนไหน เช่น การวิจัยสถาบันของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังต้องการ
การวิจัยที่จะเสริมจุดอ่อนตรงไหน ในแง่การพัฒนาสถาบันเราขาดระบบข้อมูลพื้นฐาน อันนี้จึงน่าจะ
เน้นประการที่สอง คือการวิจัยและประเมินผล ควรทำเป็นอย่างไรสำหรับการวิจัยทางการศึกษา
ควรเน้นอยู่ 3 จุด ซึ่งเป็นนโยบายของกรม คือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของคน เพื่อให้สามารถ
ปรับสภาพตนเองเข้ากับสังคมได้

การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม ควรพิจารณาว่าอะไร เป็นปัญหาหลัก การวิจัยไม่ควรเพียงสร้าง
ทฤษฎีอย่างเดียว แต่ควรให้สามารถนำเอาไปใช้ได้ด้วย

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

เป้าหมายในการให้บริการวิชาการแก่สังคมนั้น ต้องศึกษาถึงความต้องการก่อนว่าผู้ต้องการ
คือใคร ผู้ให้บริการควรคำนึงว่าผลกระทบที่ได้ผลสูงสุดอยู่ที่ใด ถึงจะไม่เสียเวลา ทรัพยากร อาจ
เน้นไปที่กลุ่มผู้นำก่อน ซึ่งจะส่งผลการอบรมไปสู่ส่วนอื่นสูง จุดใหญ่ของการบริหารต้องดูปัญหาของ
ท้องถิ่นที่วิทยาเขตตั้งอยู่ ควรเป็นการบริการเพื่อแก้ปัญหา เช่น ที่วิทยาเขตบางแสน มีปัญหาด้าน
การปรับตัวของคนจากสังคมเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรม จะทำอย่างไรประชากรบริเวณนั้นจะปรับ
สภาพให้เข้ากันได้ ที่วิทยาเขตมหาสารคามและพิบูลย์โลก จะบริการอย่างไรที่จะทำให้ประชากรถิ่น
นั้นมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

งบประมาณการบริการควรได้มาจากผู้รับบริการ ไม่ควรให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบ
เพราะจะเป็นการรับภาระมากเกินไป และการบริการก็ไปซ้ำซ้อนกับที่อื่นอยู่แล้ว กระทำร่วมกับหน่วยงาน
อื่นที่มีหน้าที่ให้บริการอยู่แล้ว เช่น โครงการเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) และโครงการสร้างงาน
ในท้องถิ่นชนบท (กสช.) ซึ่งมีงบประมาณในการนี้

การจัดกิจกรรมการให้บริการ ควรเน้นที่ผู้นำทางการศึกษา เช่น ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่
มาฝึกอบรมมีการใช้นวัตกรรมเพิ่มขึ้น

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่ควรเน้นบทบาทด้านการสืบค้น การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ เห็นว่าถ้าเขาพัฒนา เทคโนโลยีทางการอนุรักษ์ ควรเน้นการปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ควรร่วมมือกับวิทยาลัยครูหรือหน่วยงานอื่น โดยมีคณะผู้แทนเข้ามาปรึกษา ประสานงานกัน

สรุป

จากภารกิจทั้ง 4 ประการที่กล่าวว่า ควรเน้นหน้าที่ 2 อย่างแรก คือ สอน และวิจัยใน ด้านความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยนั้น ยังเห็นว่ากาอยู่ในระบบราชการต่อไปนั้น ยังมีประโยชน์ เพราะในระบบราชการมีข้อได้เปรียบหลายประการ การบริหารมหาวิทยาลัยนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่า ผู้นำต้องเข้าใจอธิการบดีต้องแน่นชัดในการตัดสินใจ ทั้งในการบริหารงบประมาณและการบริหาร บุคคล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ดร.สุทธิชัย เสียงขเยศ

ผู้ช่วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยปิดโดยทั่วไป ที่รัฐต้องลงทุนผลิตอย่างมาก นิสิตนักศึกษาจะรับภาระค่าหน่วยกิตประมาณร้อยละ 10 ของการลงทุนผลิตบัณฑิตเท่านั้น การผลิตบัณฑิตจึงเน้นนโยบายสนองตลาดแรงงาน และความจำเป็นของการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นอันดับแรกก่อนการขยายวงขยายในสาขาวิชาที่มีความจำเป็นในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม หรือในสาขาที่ขาดแคลน ดังนั้น ถ้ามองเฉพาะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเดิม เน้นการผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ แต่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า การผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ นั้นบัณฑิตที่จบออกมาประสบกับปัญหาการว่างงาน เป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีคู่แข่งอีกหลายสถาบัน เช่น วิทยาลัยครูและสถาบันอื่น ซึ่งจะไปเกี่ยวข้องกับคุณภาพและมาตรฐานทำให้สังคมต้องการมาตรฐานที่สูงขึ้น คุณภาพของบัณฑิตที่สูงขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็ต้องการบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงขึ้นตลอดเวลา เป็นผลให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต้อง เจริญเติบโตและมีทิศทางของตนเอง งบประมาณด้านศึกษาศาสตร์ก็คงจะจำกัด ไม่ได้ขยายเพิ่มถ้าจะขยายในสาขาอื่น เช่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แพทย์ และสาธารณสุข มากกว่าขยายด้านอื่น

การที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตอยู่หลายแห่ง ความเรียกร่องทางสังคมหรือการบริหารหลายวิทยาเขต ทำให้เกิดปัญหาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แนวโน้มอาจจะมีการแยกออกมาเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ ในเขตที่พร้อม นโยบายของทบวงฯ เห็นว่าวิทยาเขตพิษณุโลกและบางแสน เป็นวิทยาเขตที่มีความพร้อม พอที่จะแยกตัวออกมาได้ ทำให้สามารถที่จะบริหารงบประมาณเองได้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการผลิตบัณฑิตระดับวุฒิปริญญาตรี และควรจัดลำดับอย่างไรนั้น ต้องมีการศึกษาอย่างชัดเจนว่าสาขาวิชาใดควรจะเปิดระดับใด ถ้ากล่าวโดยกว้าง ๆ จะเห็นว่าระดับปริญญาโท-เอก มีความ

ต้องการสูงขึ้น สำหรับระดับปริญญาตรีจำนวนบัณฑิตเพิ่มมากขึ้น เท่าอัตราการว่างงานและอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นจึงควรชะลอการผลิตบัณฑิตในบางสาขาลง

สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสภาพสังคมไทย เช่นปัจจุบันนี้ นอกจากจะมีความรู้ทางวิชาการที่เป็นมาตรฐานในการประกอบอาชีพได้เพียงอย่างเดียว ย่อมไม่เพียงพอด้วย ปัจจุบันการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เป็นไปอย่างช้ากว่าอัตราบัณฑิตที่เพิ่มขึ้น บัณฑิตจึงควรมีความสำนึกในปัญหาที่ รู้จักวางแผนในการทำงานในอนาคต มีค่านิยมในการพึ่งตนเอง มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นคนอดทน มีความคิดริเริ่ม มีความขยันหมั่นเพียร ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้บัณฑิตต้องสร้างตนเอง ด้วยไม่มีในระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

สำหรับเป้าประสงค์ทางการศึกษานั้น ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา มีความจำเป็นที่ต้องวิจัยทุกรูปแบบ สถาบันที่จะมีความเป็นเลิศทางวิชาการ จำเป็นต้องมีการวิจัยทุกรูปแบบ ทั้งวิจัยประยุกต์ และบริสุทธิ์ แต่ขณะเดียวกันต้องนึกถึงงบประมาณที่สนับสนุนการวิจัยซึ่งมีไม่มากนัก และพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมเทียบกับประเทศที่เจริญแล้ว โอกาสที่จะนำวิจัยบริสุทธิ์มาใช้ได้อย่างทันใจนั้น เป็นไปได้น้อย มหาวิทยาลัยควรตระหนักถึงปัญหาและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยไม่ควรทำเพียงให้ได้ตำแหน่งทางวิชาการหรือนำไปเสนอหาชื่อเสียงในที่ประชุมทางวิชาการ ต้องพิจารณาว่าผลของการวิจัยจะสามารถนำไปใช้ได้ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศได้หรือไม่ คำนวณค่าเงินลงทุนเพียงใด

สำหรับสาขาวิชาในการวิจัยนั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรพิจารณาความพร้อม ความถนัดของสถาบันเอง หากจะทำวิจัยทางด้านเทคโนโลยีในขณะที่ประเทศชาติยังล้าหลังประเทศอื่นหลายปียกตัวอย่างเช่น คอมพิวเตอร์เราเห็นความสำคัญเราก็ทำวิจัยพัฒนาทั้งด้าน Hard Ware และอื่น ๆ ทั้งที่เราล้าหลังประเทศญี่ปุ่น 10 ปี ก็ทำให้เปล่าประโยชน์ แต่หมายความว่าทำอะไรไม่ได้พอจะทำได้ทางด้าน Soft Ware

ด้านระบบต่าง ๆ โดยสรุป ยังเห็นว่าเรามีความสามารถพอที่จะทำด้านไหน เราก็ทำไปอย่างนั้น

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

การบริการวิชาการแก่สังคม ต้องพิจารณาว่ามหาวิทยาลัยมีอะไรที่จะให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเท่าไร อย่างไร หากมีความถนัดด้านใดก็ควรให้บริการด้านนั้น การบริการสังคมจะเกิดได้จากการที่มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตออกไปสู่สังคมไปทำงาน เพื่อช่วยประเทศพัฒนา สังคมจะคิดว่ามหาวิทยาลัยมีหน้าที่หลักทางการบริการสังคมนั้นไม่ถูก หน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยคือการผลิตบัณฑิตให้ออกไปพัฒนาสังคมนั้น เป็นสิ่งที่ทำแล้ว เกิดประโยชน์มากที่สุด

เป้าประสงค์ด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีโอกาสเหนือกว่ามหาวิทยาลัยอื่นในด้านวัฒนธรรมมีโอกาที่จะเป็นผู้นำทางด้านนี้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางการพัฒนาจิตใจ ด้านการอนุรักษ์ การสร้างเอกลักษณ์ ค่านิยม มหาวิทยาลัยควรเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำ แต่ไม่ได้หมายความว่าจำเป็นต้องไปปรับพิศชอบทั้งหมด เพราะมีหน่วยงานอื่นรับพิศชอบโดยตรงอยู่แล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ รศ.ดร.ไพฑูรย์ ลินลารัตน์

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540

เป้าประสงค์ในการผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสิ่งที่ต้องพิจารณาอยู่ 3 ประเด็นคือ

1. การเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต
2. พัฒนามาจากสถาบันฝึกหัดครู
3. พยายามผลักดันตัวเองให้เป็นมหาวิทยาลัยเต็มรูปแบบ

ในอนาคตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังเป็นลักษณะธรรมดา คือสอนกว้าง ๆ การจะมุ่งทิศทางใดต้องดูความเคลื่อนไหวภายใน ความพร้อมของสถาบัน เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเห็นว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ค่อยเด่นชัด มีความชำนาญในด้านใด ดูเหมือนจะเด่นทางศึกษาศาสตร์แต่ก็ไม่ชัดเจนนัก ในอนาคตคงแสวงหาลักษณะเด่น เฉพาะของตนเองว่าจะมีทิศทางอย่างไร ประเด็นที่น่าสนใจคือ เป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต ซึ่งควรจะพัฒนาจุดเด่นของแต่ละวิทยาเขตขึ้นมาแทนที่จะแบ่งกัน ต้องพิจารณาว่าท้องถิ่นของแต่ละวิทยาเขตต้องการอย่างไร แล้วก็ควรเป็นผู้นำทางด้านนั้น

ระดับการผลิตบัณฑิต ถ้าจะพิจารณาแล้วควรสอนทั้งระดับปริญญาตรี, โท, เอก แต่ต้องแบ่งกันในแต่ละสาขาวิชา เช่น ปริญญาตรี, โท ควรผลิตบัณฑิตทางการศึกษา ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยังเป็นสาขาวิชาที่ใหม่ ยังมีความจำเป็นในการผลิตระดับปริญญาตรี การผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอกควรมาเน้นส่วนกลาง (วิทยาเขตประสานมิตร) การแบ่งต้องพิจารณาที่ความถี่ของวิทยาเขต

คุณสมบัติของบัณฑิต ควรเน้นไปทางบัณฑิตที่มีความพร้อม ความสามารถในตัวสูง มีความยืดหยุ่น ปรับตัวได้ง่าย มีลักษณะ ทักษะ พื้นฐาน พร้อมทั้งจะปรับตัวเข้ากับอาชีพใดก็ได้ เป็นบัณฑิตที่กระตือรือร้น ปรับตัวและพัฒนาตัวเองสูง

หลักสูตรการเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกที่เป็นการพัฒนาตัวคนมากกว่าให้เป็นช่างฝีมือ

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ควรวิจัยในลักษณะสัมพันธ์กับการเรียนการสอน เป็นเชิงบริสุทธ์มากกว่า เชิงประยุกต์ การวิจัยประยุกต์ควรเลือกวิจัยเป็นจุด เพื่อที่จะพัฒนาไปได้ หมายความว่า เน้นเรื่องเดียวแต่ให้ลึกไม่เช่นนั้นงบประมาณจะไม่เพียงพอ สำหรับการที่จะวิจัยสาขาใดนั้น เห็นว่ามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒควรเน้นที่ศึกษาศาสตร์ก่อน เพราะมีความพร้อมอยู่ ส่วนด้านอื่น ๆ ก็ค่อยพัฒนาเป็นลำดับไป

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยจะปรับสภาพตัวเองไม่ทันกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม มหาวิทยาลัยจึงควรมีแนวทางที่เด่นชัด แล้วค่อยพัฒนาความคิดพื้นฐานของสถาบัน มหาวิทยาลัยควรจะนำสังคม การบริการควรจะเปิดกว้างกว่าที่สังคมต้องการ เช่น สังคมต้องการเพียงอบรมวิชาที่นำมาใช้ในหน่วยงานซึ่งเห็นว่ายังแคบไป มหาวิทยาลัยควรจัดบริการความรู้ด้านอื่น ๆ บ้าง เช่น ทางพุทธศาสนา จิตวิทยาประยุกต์ ก็จัดบริการด้านนี้ไปไม่เพียงแต่จะคิดว่าโครงการใดจะได้บริการ แต่เป็นการให้บริการในระดับหนึ่ง

เป้าหมายในการให้บริการวิชาการ แนวโน้มปัจจุบันนี้มุ่งไปที่คนชั้นนำและคนระดับกลางของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะมุ่งไปที่คนระดับล่างบ้างก็จะเป็นการดี ปัญหาอยู่ที่ว่า มหาวิทยาลัยรู้จักหรือไม่ หากมหาวิทยาลัยไม่ศึกษาค้นคว้าแล้ว มหาวิทยาลัยก็จะมุ่งไปยังคนระดับกลางและระดับสูง หรือนำความรู้ระดับกลางและระดับสูงไปให้เขา ก็จะเป็นการสูญเปล่า เว้นแต่มหาวิทยาลัยจะต้องศึกษาให้ลึกถึงสภาพและความเหมาะสมของบุคคล เพราะความรู้ในมหาวิทยาลัยเป็นความรู้ระดับสูงและระดับกลาง

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทำได้ทุกระดับตั้งแต่การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ ถ้าด้านการสอนก็ควรมีวิชาด้านนี้ การวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนการบริการวิชาการก็เป็นส่วนเสริม เห็นว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถบริการด้านนี้ได้ดีเพราะ เป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต และแต่ละวิทยาเขตก็อยู่ในภูมิภาค เช่น วัฒนธรรมอีสาน ก็เน้นที่วิทยาเขตมหาสารคาม วัฒนธรรมทางใต้ก็เน้นที่วิทยาเขตสงขลา ควรทำให้เด่นและให้ครบกับภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่ในที่ตั้งของวิทยาเขตนั้น ๆ

สรุป

เป้าประสงค์ทั้ง 4 ประการนี้ นับว่าเพียงพอแล้วสำหรับอนาคต แต่อาจจะแตกต่างกันในรายละเอียดของแต่ละกลุ่มเป้าประสงค์ทั้ง 4 ด้านนี้ครอบคลุมแล้ว มหาวิทยาลัยควรเน้นการสอน เพราะยังเห็นความจำเป็นในการสอน ถ่ายทอดความรู้ แต่มหาวิทยาลัยน่าจะพิจารณาไปที่ประชาชนชาวบ้านบ้าง ควรจะเล็งไปที่สังคมเมืองถิ่นให้มากขึ้น ทุกวันนี้มหาวิทยาลัยสนองตอบคนระดับกลางและระดับสูงมากแล้ว ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะทำได้ดีในลักษณะนี้ เพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีหลายวิทยาเขตในแต่ละท้องถิ่น

การแยกวิทยาเขตหรือการยุบรวมวิทยาเขตกลางนั้น ควรจะยุบรวมเข้าด้วยกัน เพราะแยกกันก็ไม่เป็นประโยชน์สำหรับวิทยาเขตกลาง และวิทยาเขตภูมิภาค รวมกันก็จะก่อให้เกิดปัญหาการแยกอำนาจการประสานงาน

ระบบราชการไม่ค่อยจะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรนัก แต่บุคคลที่มีความประสงค์จะทำงานในระบบของมหาวิทยาลัยแล้วไม่ค่อยปรากฏปัญหาในเรื่องนี้ ด้วยมหาวิทยาลัยมีความสามารถในการออกกระเบียบข้อบังคับ การจัดตั้งคณะแล้วปรับปรุงการเรียนการสอนได้พอสมควร พร้อมทั้งสามารถบริหารเงินรายได้ของตนเองด้วย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

ในการที่จะพิจารณาว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะผลิตบัณฑิตในสาขาใดจึงจะเหมาะสมกับสภาพสังคม และสามารถแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้นั้น ในประเด็นนี้ยากที่จะระบุอย่างชัดเจน เพราะเป็นปัญหาของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ในส่วนนี้จะมีเรื่องเกี่ยวข้องอยู่ 4 ประเด็นได้แก่

ประเด็นที่หนึ่ง การเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากของมหาวิทยาลัยหลายแห่ง รวมทั้งวิทยาลัยครูที่นำตัวเองสู่มหาวิทยาลัยเต็มรูปแบบ และวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอกชนที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นการยากที่จะมองเห็นอนาคตอย่างชัดเจนในการผลิตบัณฑิต

ประเด็นที่สอง เรายังไม่เคยทำ Future Research กันอย่างแม่นยำและถูกต้อง เรากล่าวถึงแนวโน้ม Man Power แต่เรายากที่จะมีแนวทางที่มองเห็น เป็นวิทยาศาสตร์อย่างจริงจัง

ประเด็นที่สาม นโยบายระดับชาติของมหาวิทยาลัยของรัฐ จะถูกควบคุมโดยองค์กรส่วนกลาง รวมทั้งกลไกการบริหารของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การเสนอโปรแกรมใหม่ ๆ รวมทั้งหลักสูตรในวิทยาเขตที่ต้องผ่านวิทยาเขตส่วนกลาง และยังมี การกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่งก่อน

ประเด็นที่สี่ ยังไม่เห็น Man Power ในอนาคต ว่าโดยหน้าที่ ที่แท้จริงเป็นอย่างไร เพียงแต่ตั้งสมมติฐานจะให้สอดคล้องกับข้อที่ 1 ว่าควรจะทำ ถ้าจะตอบคำถามต้องดูทั้ง 4 ประเด็นนี้ด้วย แต่โดยภาพรวม ๆ แล้วควรเน้นทางด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็นที่ทราบโดยทั่วไปในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เราควรเน้นทางด้าน Futurist ให้เหมาะสมกับสังคมไทยมากกว่าที่เป็น Technology ซึ่งไม่จำเป็นต้องทุ่มเงินวิจัยสร้าง แต่สามารถจะ Import เข้ามาดีกว่า ถูกกว่า แล้วก็มาประยุกต์เข้ากับสังคม

ในด้านการจะผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาในอนาคต ช่วง พ.ศ.2531-2540 นั้น ต้องพิจารณาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดูด้วย แต่โดยทั่วไป จะดูวิทยาเขตแม่บท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต มีวิทยาเขตประสานมิตรเป็นจุดศูนย์กลาง ดังนั้นควรเน้นระดับบัณฑิตศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรี ถึงแม้ว่าจะเป็นฐานของปริญญาโท-เอก ในกรุงเทพฯ ก็มีมหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตทางปริญญาตรีหลายแห่ง โดยเฉพาะด้านศึกษาศาสตร์ ยังมีวิทยาลัยครูอีก ถ้าเป็นไปได้ควรจะให้เลิกผลิตเลย เพื่อสงวนทรัพยากรหลายอย่าง โดยเฉพาะด้านงบประมาณ วิทยาเขตที่เป็นวิทยาเขตหลัก ควรเน้นด้านปริญญาโท-เอก มากกว่าซึ่งมีประโยชน์กว่าที่ส่งคนไทยไปเรียนต่างประเทศ

สำหรับบุคลิกภาพของบัณฑิตว่ามีลักษณะ เช่นใดนั้น ในกระทรวงศึกษาธิการก็เน้นนโยบาย 4 ประการ นักวิชาการวาดบุคลิกภาพของคนไทยต่างกัน อันดับแรก ถ้ามองในเชิงคุณสมบัติของบัณฑิต น่าจะเน้นด้านการเป็นพลเมืองดี หากสถาบันการศึกษาทุกแห่งไม่สามารถผลิตคนให้เป็นพลเมืองดีได้ถือว่าสถาบันแห่งนั้นประสบความสำเร็จล้มเหลว อันดับที่สอง ต้องเป็นนักปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ก็มีผลไปถึงการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ควรทำให้บัณฑิตเป็นบุคคลที่คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ในการวิจัยควรเน้นที่สามารถแก้ปัญหาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เป็น Apply Research งานวิจัยควรมีผลนำมาใช้ให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปมากกว่างานวิจัยที่เต็มไปด้วยวิชาการ แต่ควรเป็นงานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในสังคมให้มากที่สุด ส่วน Pure Research ก็จำเป็นต้องมี แต่ทุกคนไม่จำเป็นต้องมุ่งในจุดนั้นทั้งหมด

การประสานภารกิจทางการผลิตบัณฑิตกับการวิจัยเข้าด้วยกัน ก็มีความจำเป็น โดยเฉพาะการเรียนการสอน ควรฝึกให้นิสิตได้มีส่วนในการทำวิจัยจริง ๆ อาจเป็น Basic Action Research อีกอย่างหนึ่ง ควรฝึกให้นิสิตคิดเป็น ทำเป็น เข้าใจสังคมไทยที่เป็นอยู่ ควรจะเป็นนักปฏิบัติให้มาก ถ้าหากต้องจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าวแล้ว ต้องมีการอนุมัติทั้งงบประมาณและเวลาแก่อาจารย์ผู้สอน ระบบราชการเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในลักษณะไม่มีรูปแบบ วิธีทางของราชการจะอยู่ในวงแคบ เพราะเราเคยทำอย่างนี้มาในอดีต สมมติว่าจะจัดการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะ Community Oriented หรือต้องออกไปศึกษาความจริงข้างนอก การทำเช่นนี้ทำให้ต้องจัดสรรบุคลากร งบประมาณ เวลา ในที่สุดคนเบื่อกันมาจัดแบบเดิมเพราะสะดวก

สำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการจะ เน้นการวิจัยในสาขาใดนั้น ต้องย้อนมาถึงสภาพปัจจุบันของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย และพัฒนาการ เดิมแล้ว เห็นว่าน่าจะ เน้นทางมนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยคงจะประสบปัญหาถ้าจะวิจัยทางวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยี

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

การบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ควรตอบสนองชุมชนให้มาก เช่น วิทยาเขตมหาสารคาม ควรตอบสนองท้องถิ่นจริง ๆ ทำให้ประชาชนในมหาสารคามเห็นว่า เป็นมหาวิทยาลัยของทุกคน จะเข้าไปใช้บริการ ไปฟังเพลง ไปหาความรู้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต ไม่ควรทำให้สถาบันหรือมหาวิทยาลัยแตกต่างจากชาวบ้านมากนัก ควรใช้ทุกอณูของมหาวิทยาลัยเป็นประโยชน์แก่สังคมอย่างแท้จริง การบริการในกลุ่มวิชาชีพ เช่น คณะศึกษาศาสตร์แต่ละวิทยาเขตมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้คณะศึกษาศาสตร์ เป็นที่เชื่อถือในท้องถิ่น เมื่อมีสัมมนาอะไร ชุมชนไม่จำเป็นต้องหาวิทยากรในกรุงเทพฯ การบริการวิชาการแก่ท้องถิ่นโดยทั่วไป ควรให้บริการในลักษณะ Long Life Education มหาวิทยาลัยควรจัด Festival ในลักษณะทั้งบันเทิงและให้ความรู้ตามคณะต่าง ๆ ทุกเวลา

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

พิจารณาในด้านพฤติกรรม นิสิตควรมีพฤติกรรมที่รักและหวงแหนในวัฒนธรรมแบบไทย ๆ มีความ เป็นผู้นำทางพฤติกรรมที่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีวัฒนธรรมมากกว่าการที่จะจัดสรรโครงการรูปแบบกิจกรรมในการ เน้นเปลือกมากกว่าแก่น นักวิชาการควร เป็นผู้เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ควรเป็นตัวอย่างของสังคม ไม่ว่าเราจะมีศูนย์หรือสถาบันในการทำนุบำรุงศิลปะ ก็จะเป็นเพียง เครื่องประดับ

สรุป

เป้าประสงค์ทั้ง 4 ประการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควร เน้นด้านการผลิตบัณฑิตหรือการเรียนการสอน เพราะธรรมชาติของสถาบันเป็นเช่นนั้น การรู้จักตัวเองของสถาบัน เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดเป้าประสงค์ ไม่ควรคิดว่าเราจะ เป็นในสิ่งที่เราไม่พร้อม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละวิทยาเขตจะต้องพัฒนาตัวเองให้เป็นเลิศทาง
การเรียนการสอน ซึ่งน่าจะทำได้ง่ายกว่าแห่งอื่น และพัฒนานุคลิกภาพของนิสิตให้สนองความ
 ต้องการของสังคมได้ดีกว่า โดยเฉพาะวิทยาเขตที่มีหอพัก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ อธิการบดี รศ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีภาพสินธุ์

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี 2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ดังนั้นในการผลิตบัณฑิต จึงดูที่นโยบายของรัฐและประเทศ โดยเฉพาะแผนการศึกษาระยะที่ 6 นี้ การผลิตบัณฑิตในสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ต้องลดลงปีละอย่างน้อยร้อยละ 8 เพราะฉะนั้นภาพของแผนการศึกษาในระยะที่ 6 ปีสุดท้ายนั้นคาดว่าบัณฑิตทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จะลดลงเหลือร้อยละ 60 ของปัจจุบัน

ในขณะเดียวกันในแผนการศึกษาระยะที่ 6 กล่าวว่าในสายสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์นั้นจะ เพิ่มในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้มากขึ้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเองในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทางศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ก็ผลิตได้ประมาณร้อยละ 60-70 เท่านั้น ในอนาคตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒคงขยายในระดับปริญญาโทและเอก เพราะขณะนี้ก็ผลิตได้ต่ำกว่าแผนแล้ว ส่วนระดับปริญญาตรีนั้นรัฐให้ขยายได้ในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รองลงมาจะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคณะพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ในแผนการศึกษาระยะที่ 5 แล้ว ซึ่งต่อไปจะเริ่มเปิดคณะเภสัชศาสตร์ ส่วนคณะเทคโนโลยีได้เปิดแล้วที่วิทยาเขตมหาสารคาม ในช่วงต้นแผนฯ 6 ซึ่งเป็นภาพกว้าง ๆ เพราะกำหนดว่าการผลิตบัณฑิตต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐและมหาวิทยาลัย เอกชนก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัยของรัฐจะต้องวางแผนให้สอดคล้องกันไป เพราะมหาวิทยาลัยของรัฐก็มีนโยบายว่าหากสาขาวิชาใดที่มหาวิทยาลัยเอกชนผลิตได้ดี มหาวิทยาลัยของรัฐจะหันไปผลิตบัณฑิตในสาขาอื่น

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัจจุบันไม่ได้เป็นสถาบันผลิตครูอย่างเดียวแล้ว แต่คนก็ยังมองว่าเป็นสถาบันผลิตครู อาจจะเป็นเพราะชื่อเสียงและความเป็นมา ดังเช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็ไม่ได้เป็นมหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตทางเกษตรแต่อย่างเดียว มหาวิทยาลัยศิลปากรก็ไม่ได้เป็น

มหาวิทยาลัยที่ผลิตแต่นักวาดรูป นักวาดเขียน อย่างเดียว ขณะนี้มีคณะ เกสซ์แล้วชื่อของมหาวิทยาลัยทำให้คน เข้าใจ เช่นนั้น

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็ไม่ได้ผลิตครูอย่าง เดียว ขณะนี้ได้ผลิตครูลดลงแล้วตามแผนฯ เป็นเน้นที่ระดับบัณฑิตศึกษาที่กล่าวไว้ในตอนต้น เพราะฉะนั้นอัตรากำลังทางศึกษาศาสตร์ หากว่างลงก็ไม่บรรจุในระดับปริญญาโท นอกจากปริญญาเอก

ในด้านการพัฒนาบุคลากร ทราบแล้วว่าในแผนฯ 6 ต้องลดการผลิตปริญญาตรีลง เพิ่มทางด้านปริญญาโทและเอก ซึ่งการผลิตบัณฑิตทางด้านปริญญาโทและเอกทำต่ำกว่าแผนฯ ด้วยเหตุที่มีปัญหาทางด้านอาจารย์ และต้องให้อาจารย์จำนวนนี้มีมาสอนในระดับปริญญาโทและเอก ซึ่งยังไม่มั่นใจว่าจะสอนอย่างมีคุณภาพ จึงขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยมีโครงการที่รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยฮิลลินอยส์ ในอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย เพื่อจะส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อ ซึ่งในขณะนี้ได้มีบุคลากรที่ไปศึกษาต่อทั้งในประเทศและนอกประเทศ ประมาณ 150 คน กว่าครึ่งเป็นระดับปริญญาเอก และอีกครึ่งหนึ่งเป็นระดับปริญญาโท เพราะฉะนั้นในแผนการศึกษา ระยะที่ 6 จะได้อาจารย์ที่มีระดับวุฒิตามที่ต้องการ

ในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันในสังคม มหาวิทยาลัยโดยปกติต้องนำสังคม มหาวิทยาลัย มีหลักการที่สำคัญคือความเป็นเลิศทางวิชาการ ต้องคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ หากความรู้ใหม่ ๆ สร้าง นักวิชาการให้มีความ เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยก็เปรียบเสมือนสำนักคึกคึกใคร ใครไม่รู้อะไรหรือสงสัยอะไรก็ต้องมาถามที่มหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นบทบาทของมหาวิทยาลัยจะต้อง เป็นผู้นำสังคมไม่ใช่ตามสังคม ในอนาคตข้างหน้า ประเทศไทยจะมีทรัพยากรเพิ่มขึ้น มีแก๊สมีน้ำมันเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันในด้านเศรษฐกิจแล้วยังไม่รวย จะมุ่ง Academic Excellent อย่างเดียวไม่ได้ ต้องมุ่งที่ Academic Relevance ด้วย เพราะทรัพยากรคืองบประมาณของสถาบันอุดมศึกษามีจำกัด บทบาทของมหาวิทยาลัยนอกจากจะพัฒนาสังคมยังต้องไปสอดคล้องกับสังคมควบคู่กันไป

เป้าประสงค์ทางการวิจัย

ในด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยควรจะทำทุกด้าน ทั้งวิจัยประยุกต์และการวิจัยบริสุทธิ์ แล้วแต่สาขาวิชา งบประมาณด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยน้อย งานวิจัยส่วนใหญ่จะไปอยู่ตามกระทรวง กรมต่าง ๆ เช่น หากจะทำวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ก็ไปเข้ากับกระทรวงวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี หากจะทำด้านการศึกษา ก็อาจไปเข้ากับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งน่าจะเกิดว่างประมาณ ด้านการวิจัยอยู่ที่กระทรวง แต่นักวิชาการอยู่ที่มหาวิทยาลัย ส่วนการวิจัยในด้านใดนั้น มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ก็จะทำการวิจัยไปตามสาขาที่เปิดสอนอยู่ เนื่องจากงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีน้อย จึงทำให้งานวิจัยมีน้อย เพราะฉะนั้นการวิจัยจึงควรออกมาแหลม ทางงานวิจัยบริสุทธิ์ ส่วน จะเป็นด้านการวิจัยประยุกต์ก็ต้องทำบ้าง

เป้าประสงค์ทางการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นความสำคัญของภารกิจด้านนี้ จะเห็นได้ว่ามีสำนักวิจัย พหุกรรมศาสตร์ สำนักทดสอบทางการศึกษา เป็นที่ยอมรับต่อบุคคลภายนอก ส่งคมมาใช้บริการของ มหาวิทยาลัย ทั้งสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ธนาคาร ห้างร้าน ก็มาใช้บริการค่อนข้างแพร่หลาย และมีชื่อเสียง คือสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล เป็นที่รู้จักมาก รวมทั้งสถาบันวิจัย ศิลปวัฒนธรรม อีสาน ที่วิทยาเขตมหาสารคาม การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยทำได้มาก เนื่องจากมีวิทยาเขต กระจายตามภูมิภาคต่าง ๆ และอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนแทบทุกวิทยาเขตมานาน ตั้งแต่สมัยเป็นวิทยาลัย วิชาการศึกษา ดังนั้นจึงให้บริการได้มาก รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งก็จัดงานศิลปวัฒนธรรม 4 ภาค ทั้ง 8 วิทยาเขต ซึ่งมหาวิทยาลัยทำได้ดีและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

สรุป

การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรเน้นไปทางวิทยาศาสตร์สุขภาพและ ด้านเทคโนโลยีรองลงมา ส่วนภารกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ประการนั้น ภารกิจทางการผลิตบัณฑิต เป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดรองลงมาควรจะเป็นด้านวิจัย ส่วนการบริการวิชาการแก่สังคม มหาวิทยาลัย ทำได้มากเหมือนกัน เพราะมีวิทยาเขตกระจายทั่วทุกภูมิภาค ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีพิเศษอยู่ลักษณะหนึ่งคือ อาจารย์ส่วนใหญ่ตามวิทยาเขตจะเป็นคนในท้องถิ่น เช่น ที่วิทยาเขตมหาสารคาม เมื่อเปรียบเทียบกับอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์ส่วนมากเป็น คนท้องถิ่น ทำให้อัตราการย้ายน้อยมาก บทบาททางการบริการวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยจึงเด่น

การเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยนั้น ส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยนึกถึงความมั่นคงของตนเอง จึง เห็นว่ายากที่มหาวิทยาลัยจะออกจากระบบราชการ แต่หากให้ความคล่องตัวจะดีขึ้น และก็มีข้อได้ เปรียบที่มหาวิทยาลัยสามารถบริหารเงินรายได้เป็นของตัวเอง ถ้ารัฐให้มีความคล่องตัวที่จะหา รายได้เองก็จะทำให้มหาวิทยาลัยดีขึ้น

บทสัมภาษณ์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัจนสุนทร

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ในการผลิตบัณฑิต

การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คงเป็นภารกิจหลักอยู่ แต่ยังมีข้อบกพร่องกันไปในบางสาขา ซึ่งควรจขัดปัญหาให้หมดไป และทางด้านศึกษาศาสตร์ก็ต้องมีอยู่ ส่วนจะผลิตระดับปริญญาตรี-โท เป็นสัดส่วนแต่ไหนนั้นเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา และคณะวิทยาศาสตร์ซึ่งมีอยู่เต็มเท่านั้น ต้องดูว่าจะปรับปรุงอย่างไร เช่น อาจปรับไปทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งขณะนี้ได้มีคณะเทคโนโลยีวิทยาเขตมหาสารคามแล้ว

ทางด้านศึกษาศาสตร์ หากสาขาใดที่ยังเป็นความต้องการอยู่ ก็น่าจะพิจารณารับผู้ที่เรียนทางสายอาชีพศึกษา เพื่อเข้ามาศึกษาต่อในบางสาขาวิชา เช่น ธุรกิจศึกษา ซึ่งอาจจะเสริมกันได้ อีกประการหนึ่งซึ่งรับในหลักการแล้ว ถ้าดูในแผนฯ 4-5 เราผลิตบัณฑิตต่ำกว่าเป้าหมายในระดับปริญญาโท จึงควรพิจารณาอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งยังไม่มีโอกาสมาเรียน ให้เรียนนอกเวลา เพื่อสนองกลุ่มเหล่านี้ในหลักสูตรและมาตรฐานเดียวกัน

ในปัจจุบันมีการรวมวิทยาเขตกลาง เนื่องจากหลักการความซ้ำซ้อนทั้งของการผลิตบัณฑิต และการกระจายบุคลากร ในบางคณะหรือภาควิชา มีสาขาวิชาที่มีความซ้ำซ้อนกันมาก แทนที่ผู้เรียนจะได้สัมผัสกับความหลากหลายใน Special ของอาจารย์ หากรวมกันเข้าในวิทยาเขตกลาง จะช่วยได้มาก

ในการผลิตบัณฑิตสาขาใดจึงจะเหมาะสมนั้น ควรดูที่พื้นฐานของความพร้อมของสถาบันมากกว่าแข่งขันกัน มหาวิทยาลัยควรเน้นในการผลิตบัณฑิตให้แตกต่างกับสภาพความเหมาะสมของแต่ละวิทยาเขต เช่น ทางด้านศึกษาศาสตร์ จะพบว่าการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยน่าจะดูความแตกต่างของมหาวิทยาลัย เปิดกับมหาวิทยาลัยของเรา บางลักษณะวิชาอาจจะเรียนที่ไหนก็ได้ แต่บางวิชาจะเรียนไม่ได้ ถ้าไม่ได้ใกล้ชิดกับครู-อาจารย์ ถ้าคิดจะขยายปริญญาตรีทางศึกษาศาสตร์ จึงไม่ควรขยายในส่วนที่มหาวิทยาลัยเปิดทำได้ เช่น การผลิตครูทางด้าน เทคโนโลยีหรือการแนะแนว ซึ่งน่าจะทำได้ดีกว่า

ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้น การปรับทัศนคติของคนค่อนข้างยาก ถ้าจะยึดตามปรัชญาของอาจารย์ สาโรช บัวศรี ว่าความรู้ต้องอยู่กับคุณธรรมนั้นก็ได้ แต่จริง ๆ แล้วทำได้ค่อนข้างยาก ต้องขึ้นกับสภาพแวดล้อม สังคม ว่าเป็นอย่างไรในขณะนั้น อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยก็พยายามให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีวินัย

ส่วนการที่จะให้นิสิตมีความรู้ทฤษฎีพื้นฐานที่แน่นพอ จนสามารถออกไปประยุกต์ใช้ความรู้เข้ากับสังคมได้นั้น เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรสร้าง เสริมให้มีในตัว เด็ก ตามปรัชญาอุดมศึกษาทั่วไป เพราะมหาวิทยาลัยไม่ใช่สถาบันที่ฝึกทางช่าง ควรให้นิสิตรู้กว้าง เพราะตลาดแรงงานเปลี่ยนแปลงค่อนข้างเร็ว ถ้าเพียงแต่เน้นฝึกวิชาชีพ ไม่ได้ฝึกให้มีความคิดแล้วจะทำให้ความรู้ที่นั่นล้าสมัย

ในการผลิตบัณฑิตของแต่ละวิทยาเขตนั้น ทางด้านศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ควรเน้นที่วิทยาเขตประสานมิตร ในวิทยาเขตบางแสนควรเน้นทางวิทยาศาสตร์ทางทะเล ส่วนวิทยาเขตมหาสารคาม ยังไม่มีอะไรเด่นชัดว่าจะเน้นทางไหน

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ในสภาพปัจจุบันงบประมาณด้านนี้ได้รับน้อย การจะพิจารณาว่าควรจะทำวิจัยแบบใดนั้น ควรดูที่การใช้ประโยชน์ของงานวิจัย สถานภาพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉพาะคณะวิทยาศาสตร์ การจะเน้นทางด้าน Pure Research นั้น เป็นอุปสรรค เพราะต้องอาศัยเครื่องมือ เครื่องมือมาก จึงควรเน้นไปทาง Action Research เพราะทำให้เห็นชัดว่าได้ประโยชน์อะไร

การจะแก้ปัญหาด้านงบประมาณนั้น จะอาศัยเพียงงบประมาณแผ่นดินไม่ได้ จึงต้องช่วยตนเอง หรือหาความร่วมมือจากต่างประเทศ เพราะชื่อเสียงของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยเอง เริ่มดีขึ้นแล้ว

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

เห็นว่ามหาวิทยาลัยน่าจะให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ไม่ควรให้บริการเพียงกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่ง ซึ่งตอนนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีโครงการสัมมนา อบรม ซึ่งจัดอยู่ตามวิทยาเขตต่าง ๆ หลายโครงการ ที่มุ่งให้บริการแก่ชุมชนใกล้เคียง

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

เห็นว่ามหาวิทยาลัยน่าจะให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ไม่ควรให้บริการเพียงกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่ง ซึ่งตอนนั้นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีโครงการสัมมนา อบรม ซึ่งจัดอยู่ตามวิทยาเขตต่าง ๆ หลายโครงการ ที่มุ่งให้บริการแก่ชุมชนใกล้เคียง

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมควรทำทั้งในรูปการสอนการวิจัย และการให้บริการ ควบคู่กันไป ในด้านนี้วิทยาเขตแต่ละวิทยาเขตก็เน้นไปแต่ละภาค เช่น อีสานศึกษาของวิทยาเขตมหาสารคาม และภาคใต้ศึกษา วิทยาเขตสงขลาทำได้เด่นมาก และยังมีการจัดงานวัฒนธรรม 4 ภาคของวิทยาลัยซึ่งเป็นที่รู้จักทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

การพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัย เห็นว่ายังทำไม่ได้ สถาบันอุดมศึกษายังคงเป็นความรับผิดชอบของรัฐ หากจะพึ่งตนเองไปลักษณะเก็บค่าหน่วยกิตเพิ่ม ก็เท่ากับเพิ่มภาระให้ประชาชนมากเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ นายแพทย์ ปราโมช วีรานูวัตติ

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่าง พ.ศ. 2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

เป็นที่ทราบกันดีว่าบทบาททางด้านสาธารณสุข เป็นบทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่งในสังคม แม้ว่าสังคมจะวิวัฒนาการ เป็นสังคมอุตสาหกรรม คนก็ควรจะมีสุขภาพที่ดี ในส่วนที่ว่าประเทศของเราจะเป็นอุตสาหกรรมเพียงใด และอย่างไรนั้น ยังไม่สามารถพิจารณาได้เด่นชัดนัก ขณะนี้ประเทศไทยยังเป็นประเทศเกษตรกรรมอยู่ ทรัพยากรควรมุ่งไปผลิตทางด้านเกษตร การผลิตบัณฑิตก็ควรเป็นด้านการเกษตรบ้าง ส่วนทางการแพทย์ถ้ามองดูความเคลื่อนไหวของโลก ขณะนี้มีเทคโนโลยีเป็นตัวนำ มีคอมพิวเตอร์เข้ามาเกี่ยวข้อง และมีสาขาวิชาใหม่ ๆ ในการผลิตแพทย์ ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เช่น การเรียนการสอน อาจใช้ทีวี มีคอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลาง มีโทรทัศน์เป็นเครื่องท่วง มีศูนย์กลาง อาจไม่มีอาจารย์แพทย์สอนเลยในด้านทฤษฎี เมื่อเรามีวิทยาการเพิ่มขึ้นบทบาทของอาจารย์ที่จะสอนก็จะลดลง หนังสือประกอบการเรียนหรือตำราอาจไม่มี แต่มีตำราที่เป็นวีดีโอแทน จะเห็นว่าเมื่อนำเทคโนโลยีเข้ามาจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบทบาทของคน ในการพิจารณาว่าจะผลิตบัณฑิตทางด้านใด นั้นต้องดูว่าสังคม เศรษฐกิจ เน้นที่ไหน นั้นถ้าเทคโนโลยีสูง บัณฑิตก็อาจเป็นบัณฑิตทางเทคโนโลยี ถ้าผลิตบัณฑิตทางเกษตรก็เป็นเกษตรแบบเทคโนโลยี ถ้าเป็นบัณฑิตทางอุตสาหกรรมก็เป็นอุตสาหกรรมแบบเทคโนโลยี ถ้าผลิตบัณฑิตทางแพทย์ก็เป็นแพทย์ทางเทคโนโลยี จะเห็นว่าก็นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาสอดแทรกตลอด

ส่วนศักยภาพในการผลิตแพทย์หรือผลิตบัณฑิตวิทยาศาสตร์สุขภาพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น เห็นว่าทำได้ ความจริงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะผลิตแพทย์มาก่อนหน้านี้ประมาณ 4 ปีแล้ว โดยจะร่วมมือกับโรงพยาบาลหญิง เดิมมีโครงการที่จังหวัดระยอง จันทบุรี แต่ยังไม่เห็นผลออกมา จนถึงปัจจุบันในการขยายเปิดทั้ง 8 วิทยาเขต ของคณะแพทย์นั้นคงไม่เปิดทุกวิทยาเขต แต่จะให้วิทยาเขตเป็นศูนย์รับนักเรียนเข้ามา แล้วเรียนที่ประสานมิตร และที่วิษระพยาบาล ในการผลิตบัณฑิตในระดับใดนั้น คิดว่าแนวทางด้านศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาตรีค่อนข้างอึดตัว ควรเป็น

ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกมากกว่า แต่มองว่ามีหลายสาขาที่ในประเทศไทยไม่กระทำ เช่น เจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วยอาจเป็นเลขาแพทย์หรือบุคลากรที่รู้ทาง Technical ของแพทย์บ้าง ซึ่งในเมืองไทยมีเฉพาะเอกชนทำ และมีอีกหลายสาขาที่น่าสนใจ เช่น แพทย์ เภสัชกร

ลักษณะบัณฑิตที่ควรจะเป็นในอนาคต ต้องเป็นลักษณะบัณฑิตที่ออกไปรับใช้สังคม น่าจะมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศ รู้ความเคลื่อนไหว ข่าวสารของโลกพอสมควร มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา ไม่ควรเห็นแก่ตัว ต้องเห็นแก่สังคม และเห็นแก่ความอยู่รอดของประเทศ

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ในด้านการวิจัยในอนาคต ควรเน้นเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม สามารถแก้ปัญหาของสังคมได้ การวิจัยต้องตอบปัญหา จะต้องดูความต้องการในขณะนั้นด้วย ไม่ใช่วิจัยเพื่อรู้ แต่ต้องสามารถตอบคำถาม ควรวิจัยในเรื่องเดียวแต่ให้ลึก ให้สามารถประยุกต์ใช้ได้

แต่ในขณะเดียวกันก็น่าจะมีวิจัยบริสุทธิ์บ้าง แต่จะมีเป็นบางกลุ่มเท่านั้นที่ทำได้ แพทย์ทุกคนอาจไม่ทำวิจัยก็ได้ บางคนอาจทำไม่เป็น หรือบางคนแค่เป็นการศึกษาไม่ถึงขั้นทำวิจัยก็ได้

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

ในทางการแพทย์ต้องออกบริการชุมชนอยู่แล้ว ส่วนเป้าหมายของมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยควรพิจารณาว่ามีความสามารถจะให้บริการอะไร เช่น ทางสังคมพหุติศาสตร์ หรือมนุษยศาสตร์ เราอาจให้บริการในแง่ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น เรารับเอาวัฒนธรรมสากลเข้ามา มีส่วนไหนบ้างที่ชี้ให้เห็นว่าจะอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย สิ่งไหนควรจะรับเอาไว้ หากเกิดน้ำท่วมจะเข้าไปช่วยเขาได้อย่างไร การป้องกันโรคที่เกิดจากน้ำท่วม ทำได้อย่างไร

เป้าหมายในการให้บริการนั้นขึ้นกับว่าความต้องการของกลุ่มชนกับความสามารถที่จะให้บริการของเรา เป็นสำคัญ

โดยสรุปเป้าหมายทั้ง 4 ประการ ของมหาวิทยาลัยนั้น เป้าหมายด้านการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิต สำคัญที่สุด

บทสัมภาษณ์ ดร. วิจิตร ลินสิริ

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในระหว่างปี 2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

การผลิตบัณฑิตแต่ละวิทยาเขตควร เน้นความชำนาญพิเศษของแต่ละแห่งไป เช่น วิทยาเขตประสานมิตร ควรเน้นระดับวุฒิปริญญาโท-เอก เน้นสาขาที่มีความเชี่ยวชาญอยู่แล้ว วิทยาเขตบางแสน ควรเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล เกษตรกรรมทางตะวันออก พานิชย์นาวิ การท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาทะเลชายฝั่งตะวันออก วิทยาเขตพิษณุโลก มีโครงการขยายทางการเกษตร การแพทย์ วิศวกรรม เทคโนโลยี ที่จะรองรับภาคเหนือตอนล่าง วิทยาเขตสทศสารคาม ควรขยายเป็นมหาวิทยาลัยเต็มรูป ดูแลทางการศึกษาของภาคพื้นทางการศึกษาของภาคอีสาน เช่น ทางด้านศิลปวัฒนธรรมอีสาน การพัฒนาชนบท โภชนาการทางภาคอีสาน การเกษตรกรรมทดลองปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ วิทยาเขตสงขลา การผลิตบัณฑิตควรผลิตให้โลมลึกลงไปเฉพาะอย่าง เช่น ถ้าจะผลิตทางการศึกษา ก็ควรจะไปเล่นชั้นสูงระดับมหาบัณฑิต

สำหรับวิทยาเขตในส่วนกลาง เช่น วิทยาเขตปทุมวัน ก็น่าจะมุ่งผลิตทางด้านมนุษยศาสตร์ เพราะเชี่ยวชาญทางมนุษยศาสตร์อยู่แล้ว ถ้ามารวมกับวิทยาเขตประสานมิตรก็ควรมุ่งผลิตระดับปริญญาโท ปริญญาเอก วิทยาเขตพลศึกษาถ้ามารวมกับประสานมิตร ก็ควรเน้นปริญญาโท วิทยาเขตพลศึกษาควรเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ การพลศึกษา ระดับนี้ควรเปิดสอนในระดับสูง เพราะมีวิทยาลัยพลศึกษา กำลังจะเปิดสอนระดับปริญญาตรีอยู่แล้ว สำหรับวิทยาเขตบางเขน ก็เดชนั้นเดียวกัน ต่อไปหากมารวมกับประสานมิตร ควรเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

แต่มหาวิทยาลัยยังมีปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากร การให้การบริการในเรื่องสื่อการเรียนการสอน และวิทยาการใหม่ ๆ แทนที่จะมีการส่งเสริมกลับออกกระ เบียบบังคับไม่ให้ยับยั้งได้สะดวก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับจะเปิดสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในอนาคต จะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือสามารถประยุกต์ความรู้ของผู้ที่เรียนมา ไปสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ชาวบ้านเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นหลักสูตรการเรียนการสอน ควรสร้างสรรค์ให้มีบัณฑิตมีความเหมาะสมกับงาน และสร้างสรรค์

งานใหม่ได้ ถึงจะนับว่าเป็นบัณฑิตที่แท้จริง นอกจากนี้บัณฑิตควรเป็นผู้พร้อมทั้งคุณธรรม จรรยาบรรณ และสติปัญญา ทนเหตุการณ์ ทนคน มีไหวพริบ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรมีในประเทศ หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีการสอนวิชาพื้นฐานอย่างน้อย ร้อยละ 30 ไม่ใช่เน้นเนื้อหาการสอนเน้นความเป็นมนุษย์ สอนให้เป็นคนมีเหตุมีผล สอนให้รักสังคม วิชาที่จะเป็นวิชาชีพจำเป็นที่จะเน้นทางกระบวนการร้อยละ 50 ในการสอนควรเน้นกระบวนการประยุกต์ แก้ปัญหา กระบวนการคิด การเสริมทักษะต่าง ๆ ควรฝึกให้เข้มจนถึงขั้นสามารถสังเคราะห์ได้ ที่เหลือควรเป็นวิชาที่เขาสนใจหรือถนัดอีก ร้อยละ 20 หรือเป็นวิชาที่จะไปเสริมวิชาชีพของเขา เช่น ภาษาอังกฤษ หรือธุรกิจ ประกอบอุตสาหกรรม

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

การวิจัยในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควร เน้นการวิจัยประยุกต์มากกว่าหรือที่เรียกว่า R.D., Research and Development เพราะขณะนี้การวิจัยบริสุทธิ์ไม่ค่อยได้นำเอาไปใช้นัก และมีปรากฏเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งปัญหาในขณะนี้คือยังขาดการนำวิจัยไปใช้ ควรวิจัยเชิงทัศนะเชิงนิสัยว่าเป็นอย่างไร แล้วนำมาใช้ในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรมุ่งทางการศึกษาอย่างลึกซึ้ง ชั้น Advance ว่าจะทำอย่างไรจะให้ครูมีบุคลิกภาพอย่างไร มีลักษณะพิเศษอย่างไร จะถ่ายทอดความรู้อย่างไร มีการพัฒนาบุคลิกภาพเฉพาะวิชาชีพอย่างไร ซึ่งควรทำอย่างจริงจัง

การวิจัยควรนำไปเพื่อสร้างสังคม และนำสังคมมากกว่า เราควรมีการวิจัยเชิงอนาคต ส่วนในสาขาอื่น ๆ นั้น ความชำนาญของมหาวิทยาลัยตลอดจนประวัติการศึกษา เน้นทางการศึกษาก็ควรจะทำให้เด่นชัดในด้านการศึกษา ควรเน้นเรื่องครู บุคเบิกวิทยาการทุกสาขาจนสามารถชี้ได้ว่าคนที่เข้ามาและจบออกไปจนเป็น First Class ของครูได้ การวิจัยในอนาคตควรสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ควรมีการสนับสนุนให้มากกว่านี้

เป้าประสงค์ทางการบริการวิชาการแก่สังคม

การให้บริการทางด้านวิชาการแก่สังคมนั้น มหาวิทยาลัยยังมีรูปแบบที่แคบ ควรมุ่งไปที่ การให้ความรู้ที่มีระบบแก่ประชาชน มุ่งให้สามารถนำวิทยาการใหม่ ๆ ไปใช้ในชีวิตจริง หรือสามารถทำให้ชาวบ้าน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

กลุ่มเป้าหมายในการให้บริการ วิทยาเขตที่อยู่ในชนบทควรเป็นชาวบ้านโดยทั่วไป ถ้าเป็นวิทยาเขตในกรุงเทพฯ ควรมุ่งไปที่แหล่งชุมชนแออัด วิทยาเขตบางแสนควรเป็นชาวประมง

เป้าประสงค์ทางการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 8 วิทยาเขต ให้ความสนใจอยู่มาก จะบุกเบิกการแสดงศิลปวัฒนธรรม ทั้งชาวบ้านและของประเทศให้แปลกไป ซึ่งต้องมีการอนุรักษ์ของเก่าให้ดีขึ้น และบุกเบิกแบบใหม่ ๆ การแสดงความเสริมให้นำสนใจในด้านการเผยแพร่ที่มีได้ง่าย เพราะมีทั้ง 8 วิทยาเขต แต่ละวิทยาเขตก็กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ซึ่งก็ให้การศึกษาด้านนี้แก่ชาวบ้านไปด้วย ให้ชาวบ้านหันมาเห็นคุณค่าและนิยมชมชอบ สถาบันวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมก็มีทั้งวิทยาเขตมหาสารคาม พิษณุโลก สงขลา ในส่วนการทำนุบำรุงนั้น นอกจากเพื่อความบันเทิงแล้ว ควรมุ่งให้ความรู้อันเป็นศิลปะของคนชมด้วย

สรุป

เป้าประสงค์ทั้ง 4 ประการคือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สิ่งที่ควรเน้นในอนาคตคือ การวิจัยและการสอน ควรทำให้เป็นเลิศ ควบคู่กันไป ส่วนการบริการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ก็ควรทำรองลงมา ควรจะนำให้ครบวงจร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ

1. สถาบันควรแสดงให้เห็นว่ามุ่งไปทางด้านไหน
2. บุคลากร
3. ผู้บริหาร
4. สถาบันจะเป็นผู้รวบรวมความคิดเห็นของภาควิชามาเป็น เป้าประสงค์ของสถาบัน
5. บุคลากรที่เป็นนักวิชาการต้องกล้าตัดสินใจ รักในวิชาการ และผู้บริหารควรให้การสนับสนุน ทั้งแนวคิดและเงินทุน พร้อมทั้งสถาบันควรพิจารณาหาแนวทางช่วยตัวเองในด้านเงินทุนด้วย

บทสัมภาษณ์ ดร.สุเทพ ทองประดิษฐ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

วันที่ 27 มีนาคม 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

การผลิตบัณฑิตในอนาคต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะมองพื้นฐาน คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่มาจากสถาบันฝึกหัดครู ในแง่นี้ถ้าจะมองถึงสาขาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรผลิตก็ควรจะเป็นทางด้านศึกษาศาสตร์ แต่ต้องมองทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ในด้านปริมาณ ควรเน้นให้เหมาะสมและต้องประสานกับสถาบันอื่นที่ผลิตครู เช่นกันว่าจะแยกกันผลิตในสาขาใด ปริมาณเท่าใด และที่น่ามองสำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็คือ การขยายการผลิตบัณฑิตในระดับสูงคือปริญญาโทและปริญญาเอก ส่วนการที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาอื่น มหาวิทยาลัยควรจะมีมองว่าจะเลือกทางเดินไปในด้านใด ถ้าผลิตทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ก็มีปัญหาว่างานตามมา ถ้าจะผลิตทางด้านวิทยาศาสตร์ ก็ต้องคำนึงถึงความพร้อม เพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต บางวิทยาเขตอาจไม่มีความพร้อม จึงควรแยกกันผลิต และอีกประการหนึ่งก็คือต้องคำนึงว่าในทศวรรษหน้าสังคมจะเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งในลักษณะนี้ น่าจะดูว่าสาขาใดที่จะรับใช้อุตสาหกรรมเริ่มต้น สาขาวิชาใหม่สำหรับมหาวิทยาลัยที่น่าจะลองพิจารณา คือสาขาที่เกี่ยวกับการแปรสภาพวัตถุทางการเกษตรไปเป็นผลผลิตที่จะเพิ่มรายได้ เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งด้านวิทยาการจัดการ การตลาด คือทำให้ครบวงจร และต้องเป็นสาขาที่ไม่ต้องลงทุนมากในแง่การผลิต เน้นให้บัณฑิตที่จบออกไปสามารถประกอบอาชีพได้

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในอนาคตนั้น ต้องเป็นบัณฑิตที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ตนจะออกไปประกอบอาชีพของตนเองได้เป็นสำคัญ บัณฑิตต้องมีความรู้จริง ต้องมีความคล่องตัวรอบด้าน เช่น มีความรู้ในสังคม สามารถออกไปพูดคุย วิเคราะห์สังคมได้ สามารถใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพเบื้องต้นได้ เช่น สามารถใช้เครื่องพิมพ์ดีดเป็น ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็น เป็นต้น เพราะฉะนั้น ต้องพิจารณาว่าทำอย่างไรจะให้นิสิตเป็นอย่างนี้ได้ สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ

หลักสูตรต้องสอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนไป ฝ่ายหลักสูตรต้องติดตามประเมินดูว่าต้องมีการปรับหลักสูตรหรือไม่ สิ่งต่อมาคือต้องพิจารณาที่วิธีการสอนหรือการถ่ายทอดว่าต้องมีการพัฒนาและควบคุมอย่างจริงจัง ในแง่ของการสอนทำอย่างไรที่จะให้บัณฑิตมีคุณภาพ ต้องมีความรับผิดชอบ ในหน้าที่สอนของตน ควรเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเท่าที่ผ่านมา เป็นเรื่องของวิทยาเขตกลางที่ด้งกรรมการขึ้นมา แล้วส่งการลงไปยังวิทยาเขตต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนบางคนแทบจะไม่ได้แสดงความคิดเห็น

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ลักษณะการวิจัย ถ้าจะมองในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ ก็ควรจะเป็นการวิจัยประยุกต์ แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนในมหาวิทยาลัยก็ยังคงทำการวิจัยออกมาน้อย เพราะการวิจัยต้องอาศัยเงินทุนสนับสนุนและอาจารย์ก็มีภาระการสอนที่หนักมาก แทบจะไม่มีเวลาไปค้นวิจัย บัณฑิตทั้ง 2 สิ่งนี้ทำให้นับเป็นอุปสรรคต่อปริมาณของงานวิจัย สิ่งที่ผู้บริหารควรทำคือ ทำอย่างไรจึงจะหาแหล่งเงินมาสนับสนุนให้คณาจารย์ได้ทำวิจัยได้ และนอกจากนี้น่าจะสนับสนุนให้อาจารย์ออกไปทำวิจัยโดยไม่สอนสลับ เปลี่ยนกันไปในแต่ละเทอม

สาขาที่ควรทำวิจัย ยังควรทำตามพื้นฐานเดิม คือทางด้านศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีความชำนาญอยู่ ในปัจจุบันเมื่อพูดถึงการเปลี่ยนแปลงการศึกษาว่าควรจะมีการบังคับถึงมัธยมหรือไม่ ที่พูดกันก็ไม่ได้อ้างอิงงานวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนั้นทำอย่างไรมหาวิทยาลัยจึงจะทำการวิจัยให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยให้ออกไปใช้ได้ และอ้างอิงได้ ดังนั้นจึงควรจะเน้นทางด้านคุณภาพของงานวิจัยด้วย

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

การดำเนินการด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังมีน้อย งานที่ออกไปก็เป็นในรูปกิจกรรมของการเรียนการสอนในแต่ละวิชา การบริการสังคม ซึ่งมหาวิทยาลัยรู้ว่าจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก บทบาทของมหาวิทยาลัยกับสังคมมีน้อย ดังนั้นมหาวิทยาลัยน่าจะมึนโยบายหรือแผนทางด้านนี้อย่างจริงจัง อาจทำให้แก่การให้การศึกษาลดชีวิต หรืออบรมให้ความรู้ในระยะสั้น ๆ นอกจากนี้ยังควรจะทำในรูปเป็นกิจกรรมหนึ่งของ การเรียนการสอนด้วย เพื่อปลูกฝังให้นิสิตมีความสำนึกต่อสังคม และให้บริการสังคมด้วย

กลุ่มเป้าหมายที่ควรให้บริการก็น่าจะเป็นโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ถ้าเป็นระดับบุคคลก็น่าจะเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น ครู อาจารย์ กลุ่มนักเรียนและผู้ปกครองของเด็ก ให้มีความรู้สอดคล้องกันไป

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในเรื่องนี้มหาวิทยาลัยน่าจะนำเอาศิลปะและวัฒนธรรมเข้าสู่วิถีชีวิตของคนในสังคม โดยจะเริ่มจากการปฏิบัติตนของคนในสังคมมหาวิทยาลัยและโดยรอบ ไม่ควรทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอย่างฉาบฉวย เช่น การแสดงโชว์ หรือตั้งแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ เราควรจะนำศิลปะและวัฒนธรรมนั้นมา เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของมนุษย์ประจำวัน อย่างเช่น ในภาคอีสาน ทำอย่างไรจึงจะไม่ให้วัฒนธรรมอีสาน เปลี่ยนไป น่าจะนำสิ่งของ เครื่องใช้รวมทั้งการแต่งกาย ให้ดำรงไว้ อย่างเช่น เครื่องแบบ ก็น่าจะมีการกำหนดใช้ผ้าของอีสาน หรือแบบของอีสานมาใช้บ้าง สัปดาห์หนึ่งอาจจะมียุคหนึ่งที่แต่งกายแบบอีสาน และต้องประยุกต์ให้เข้ากับกาลสมัยด้วย

สรุป

ตามเป้าประสงค์ทั้ง 4 ประการที่กล่าวมาข้างต้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรเน้นทางการเรียนการสอนเป็นอันดับแรกก่อนจะเน้นการวิจัย เช่น ที่จุฬาฯ ไม่ได้ เพราะการทำวิจัยต้องมีเงินทุนสนับสนุน รวมทั้งสถาบันและโครงการให้การสนับสนุน บทบาทอันดับที่สองที่ควรจะเน้นก็คือการให้บริการวิชาการแก่สังคม มหาวิทยาลัยควรจะมีแผนในการดำเนินการด้านนี้อย่างจริงจัง เพื่อให้ชาวบ้านกับมหาวิทยาลัยไม่ห่างไกลกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ นุญะกาญจน

ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

วันที่ 8 เมษายน 2530

เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระหว่างปี พ.ศ.2531-2540

เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิต

การผลิตบัณฑิต สิ่งที่สำคัญควรจะคำนึงถึงคือ ตลาดแรงงาน และมองว่าบัณฑิตที่จบออกไปมุ่งประกอบอาชีพอิสระ ไม่ควรมุ่งเข้ารับราชการเท่านั้น ควรจะมองต่อไปอีกว่า คณะที่เปิดสอนอยู่เต็ม ควรทำในลักษณะผสมผสาน สาขาที่เราควรที่จะผลิต เช่น ธุรกิจ การจัดการ ดังนั้น เราควรที่จะมองออกไปหลาย ๆ เรื่อง เช่น ทางด้านภาษา ก็ควรเป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ประวัติศาสตร์ก็เป็นประวัติศาสตร์เกี่ยวกับธุรกิจ อาจเป็นในรูปการท่องเที่ยว เป็นต้น ทุกสาขาน่าจะมองในลักษณะผสมผสาน และนอกจากนี้ต้องดูว่าเราต้องสามารถผลิตบัณฑิตให้สามารถประกอบอาชีพได้ในหลาย ๆ อาชีพ เช่น ทางบรรณารักษศาสตร์ ให้เขาสามารถออกไปเป็นบรรณารักษ์ คุรุบรรณารักษ์ หรือเปิดร้านทำหนังสือ เย็บหนังสือ เป็นเลขานุการ เป็นต้น สิ่งสำคัญอยู่ที่เราจะสอนอย่างไรให้นิสิตมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

ระดับวุฒิที่ควรผลิตนั้น ระดับปริญญาตรีเรายังไม่สามารถที่จะหยุดได้ เพราะยังเป็นสาขาที่สอนอย่างกว้าง ๆ นิสิตยังสามารถทำงานได้หลาย ๆ อย่าง เมื่อเขาไม่ประสบผลสำเร็จด้านหนึ่งก็สามารถเปลี่ยนเป้าหมายได้ในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทหรือเอกนั้น เห็นด้วยกับการขยายทางด้านศึกษาศาสตร์หรือการศึกษา

ในการผลิตบัณฑิตสาขาอื่น เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจ จะมองว่ามหาวิทยาลัยไม่ถนัดหรือทำไม่ได้นั้นไม่ถูกต้อง รัฐบาลควรให้การสนับสนุนทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ ในขณะที่เดียวกันมหาวิทยาลัยก็ต้องช่วยตัวเองด้วย ในขณะที่บรรจุใหม่บุคลากรเดิมน่าจะมีการพัฒนาด้วย ให้มีการเปลี่ยนหรือเรียนเพิ่ม เพื่อปรับให้มีความสามารถสอนได้

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้นมีอยู่ 3 ลักษณะคือ

1. ควรมีคุณธรรม เป็นสิ่งสำคัญ
2. ต้องมีความ เป็นเลิศทางวิชาการให้มีความรู้จริง
3. ต้องสามารถออกไปประกอบอาชีพได้และสามารถปรับสภาพของคนให้เข้ากับ

สังคมได้

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

การวิจัยเท่าที่ปรากฏออกมาในมหาวิทยาลัยส่วนมากจะวิจัยในสิ่งที่ตนเองชอบ ไม่ได้สนใจในสิ่งที่จะสนองตอบต่อสังคม เพราะฉะนั้นจึงควรให้งานวิจัยของมหาวิทยาลัยออกมาในรูปแบบนำไปประยุกต์ใช้ได้ จากงบประมาณที่ได้รับน้อย เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย ผู้บริหารน่าจะพิจารณาโดยการมองว่าควรยอมให้นักวิจัยไปร่วมงานกับผู้อื่นหรือสถาบันอื่น ซึ่งอาจจะไม่ต้องปฏิบัติการสอน โดยเราจับในจุดที่เรามีศักยภาพสูง คือทางด้านศึกษาศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันต้องมองหาแหล่งเงินทุนช่วยเหลือจากต่างประเทศด้วย สำหรับวิทยาเขตมหาสารคาม มีชื่อเสียงทางด้านมนุษยศาสตร์ สาขาไทยคดีศึกษา ซึ่งจะสามารถปรับประยุกต์ใช้และเป็นประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่นได้ ก็น่าจะทำวิจัยด้านนี้ แต่อาจจะทำในแง่ที่ประเพณีกับระบอบประชาธิปไตย เศรษฐกิจกับสังคมอีสาน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร เป็นต้น สิ่งต่อไปที่น่าจะมองแนวโน้มการวิจัยที่สามารถทำให้คนในท้องถิ่นกินดีอยู่ดี เช่น การวิจัยหาโปรตีนเพื่อแก้ปัญหาทุพโภชนา เป็นต้น

เป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

การบริการวิชาการแก่สังคมควรทำในรูปการเคลื่อนที่ เช่น การสนเทศเคลื่อนที่ เพราะเป้าหมายที่ควรให้บริการคือชาวบ้าน โดยเฉพาะชาวบ้านที่ไม่มีโอกาสในระดับนี้ ซึ่งชาวบ้านไม่มีโอกาสเข้ามารับการบริการจากมหาวิทยาลัย อีกเป้าหมายหนึ่งคือเด็ก เพราะเป็นวัยที่ควรได้รับความรู้และทักษะอย่างถูกต้อง ส่วนคนในระดับสูงถึงระดับกลาง เขาสามารถไปหาความรู้เองได้ เราจะต้องให้บริการควบคู่กันไป

เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กระทำถูกต้องแล้ว คือ การให้ความรู้ ให้ข้อเสนอแนะในรูปพิพิธภัณฑ์และข่าวสาร เช่น สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม หรือสถาบันทักษิณคดี เป็นต้น ต้องให้ประชาชนรับรู้และรู้ เพื่อให้เขาได้ทราบว่าวัฒนธรรมนั้น ๆ เป็นประโยชน์ต่อการบริหาร

ประเทศอย่างไร เป้าหมายขั้นต่อไปที่น่าจะทำ คือ วัฒนธรรมการท่องเที่ยวจะช่วยในการรักษาความมั่นคงของประเทศได้อย่างไร มหาวิทยาลัยควรจะให้ข้อมูล ควรทำให้ประชาชนได้ภูมิใจว่าวัฒนธรรมของเขาเป็นสิ่งที่มีความค่า และยกระดับให้วัฒนธรรมมีความค่าให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ทราบ ไม่เพียงแต่อนุรักษ์ไว้อย่างเดียว

สรุป

จากเป้าประสงค์ทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะเน้นด้านการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กล่าวมา ควรมีการทุ่มทรัพยากรและกลุ่มบุคลากรเป็น Working Group ให้สามารถประสานงานกับวิทยาเขตและหน่วยงานอื่น สามารถดึงดูดเด่นของมหาวิทยาลัยออกมาให้ได้

การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงขึ้น ควรจะมีวิธีการทั้งสรรหาและเลือกตั้ง เพราะสังคมในมหาวิทยาลัยมีความรู้สูง น่าจะมีการเลือกตั้งด้วย

การยุบรวมและแยกวิทยาเขตนั้น มองว่าการยุบรวม เห็นด้วยกับบางวิทยาเขต แต่บางวิทยาเขตไม่เห็นด้วย เช่น วิทยาเขตปทุมวัน ควรทำให้เด่นในด้านเป็นสำนักภาษาหรือทางมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นวิทยาเขตที่สามารถสอนทางภาษาต่างประเทศ เช่น ฝรั่งเศส ได้ดี ก็อาจจะคงไว้ให้เป็นคณะมนุษยศาสตร์ ให้เรียนที่นี่ วิทยาเขตพลศึกษาควรทำให้เด่นหรือคณะพลศึกษาไว้ให้อยู่ที่นี่หรือเป็นสำนักสุขภาพชุมชนให้บริการแก่ประชาชนทางด้านสุขภาพอนามัย เป็นต้น สำหรับวิทยาเขตมหาสารคาม น่าจะขยายตัวเองในด้านบัณฑิตศึกษาหรือระดับสูง เช่น สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ระดับปริญญาตรีก็อาจจะผลิตเพียงร้อยละ 5 หรืออาจไม่มีเลย เรื่องนี้น่าจะพยายามตั้งเป้าหมาย อาจจะสำเร็จใน 20 หรือ 30 ปีข้างหน้าก็ได้

สำหรับวิทยาเขตพิษณุโลกและวิทยาเขตบางแสนนั้น เห็นด้วยกับการแยกวิทยาเขต เป็นอิสระ ดำเนินการเรียนการสอนตามเป้าหมายและทิศทางของตนที่ตั้งไว้ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ทศนีย์ แก้วจุมพล เกิดเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2503 ที่จังหวัดอุดรธานี
สำเร็จการศึกษารัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เมื่อปีการศึกษา 2524 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งหัวหน้างานวางแผนและพัฒนา ประจำ
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย